

СВІТЛО

THE LIGHT

РІК XXXVI

СІЧЕНЬ — 1973 — JANUARY

Ч. 1 (601)

Ціна 40 центів

ДУХОВНА БІБЛІОТЕКА

ЦЕ КНИЖКИ КОНЕЧНІ ДЛЯ КОЖНОГО ХРИСТИЯНИНА

ДОСІ ВИШЛИ:

1. Назарко І., ВЕЛИКІ ЛЮДИ. Бібліографічні сильветки історії й сучасності, Рим 1964, ст. 156	\$2.00
ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР — ДРУГИЙ ВАТИКАНСЬКИЙ	
Діяння і Постанови	
2. Том I: ДІЯННЯ ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ, Рим 1966, ст. 320	\$4.00
3. Том II: СВ. ЛІТУРГІЯ. ЗАСОБИ ПОВІДОМЛЕННЯ, Рим 1965, ст. 194	\$2.00
4. Том III: ЦЕРКВА, СХІДНІ ЦЕРКВИ, ЕКУМЕНІЗМ. Рим 1965, ст. 216	\$2.50
5. Том IV: БОЖЕ ОБ'ЯВЛЕННЯ. ДУХОВЕНСТВО І МИРЯНИ. ВИХОВАННЯ. Рим 1966, ст. 286	\$3.00
6. Том V: ЦЕРКВА В СВІТІ. РЕЛІГІНА СВОБОДА. МІСІЯ. НЕХРИСТИЯНИ. Рим 1966, ст. 266	\$3.00
7. Назарко І., МИ БОЖІ ДІТИ, Торонто 1963, ст. 196	\$2.00
8. ВИБРАНІ ЛИСТИ СВ. ВАСИЛІЯ В., з гр. пер. о. С. Фединяк, Ню Йорк 1964, ст. 216	\$2.50
9. Бурко В., ІСТОРІЯ БІБЛІНА СТ. І НОВ. ЗАВІТУ, Прудентопіль, 1965, ст. 240	\$2.00
10. ЄВАНГЕЛЬСЬКІ І АПОСТОЛЬСЬКІ ЧИТАННЯ НА НЕДІЛІ І СВЯТА, Прудентопіль, 1966, ст. 200
(Вичерпане)	
11. Семчук С., МИТРОПОЛІТ РУГСЬКИЙ, Торонто 1967, ст. 104	\$1.50
12. Соловій М. - Великий А., СВ. ІОСАФАТ КУНЦЕВІЧ. Його життя і доба, Торонто 1967, ст. 464	\$4.50
13. ВЕЛИКОДНІ ДЗВОНИ. Збірка української Великодньої поезії. Зібрав о. Г. Кінах, Рим 1968, ст. 240	\$2.00
14. РІЗДВЯНА МІСТЕРІЯ. Українська Різдвяна поезія. Зібрав о. Г. Кінах, Рим 1968, ст. 234	\$2.00
15. СЛОВА СВ. ПИСЬМА — під розвагу всім і для проповідника. Подає о. Гнеско М., Торонто 1968, ст. 136	\$2.00
16. Аллігрд II., СВ. ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ. Перек. о. Теодорович ІІ., Рим 1968, ст. 200	\$2.00
17. Пекар А., ДОСКОНАЛИЙ ХРИСТИЯНИН. Чернечий Ідеал Св. Василія В., Ню Йорк 1968, ст. 224	\$2.50
18. Великін А., З ЛІТОПИСУ ХРИСТИЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ, Том I, IX—XI стол., Рим 1968, ст. 278	\$3.00
19. Том II, XII—XIV стол., Рим 1968, ст. 278	\$3.00
20. Том III, XIV—XVI стол., Рим 1969, ст. 278	\$3.00
21. Том IV, XVI—XVII стол., Рим 1971, ст. 278	\$3.00
22. Трух А., СВІТИЛА СХОДУ, Прудентопіль 1968, ст. 296	\$2.50
23. Назарко І., ЦАРСЬКЕ СВЯЩЕНСТВО. Проблеми життя і праці священика, Рим 1969, ст. 204	\$3.00
24. Великий А., СВІТЛА І ТІНІ УКРАЇНСЬКОЇ ИСТОРІЇ. Рим 1969, ст. 220	\$2.50
25. Великий А., УКРАЇНСЬКЕ ХРИСТИЯНСТВО. Причинки до історії української церковної думки, Рим 1969, ст. 224	\$2.50
26. Іванів М., СВЯТА МІСІЯ. Прудентопіль 1969, ст. 372	\$3.50
27. Теснюк Я., НА БОЖИХ СТЕЖКАХ. Оповідання і нариси, Рим 1971 ст. 304	\$3.00
28. Мудрий С., НЕДІЛЬНА БЛАГОВІСТЬ, Недільні Радіопроповіді з Ватикану, Рим 1970, ст. 300	\$3.00

ХТО ЗАМОВИТЬ усі випуски "Духовної Бібліотеки" ДІСТАНЕ 10% знижки.

Замовляти на адресу:

BASILIAN PRESS

286 Lisgar Street, Toronto 3, Ontario — Canada

СВІТЛО — український католицький місячник. Видають ОО. Василіяни.

Головний редактор: о. Орест Купранець, ЧСВВ. — **Редактори-свійори:** о. Іриней Назарко, ЧСВВ, о. Севастіян Сабол, ЧСВВ і Олександер Моч. **Редактори-співробітники:** о. Ісидор Патрило, ЧСВВ (Рим), о. Юліан Катрій, ЧСВВ (Чікаго), о. Тарсікій Залузецький, ЧСВВ (Бразилія) і о. Роман Кравець, ЧСВВ (Оттава).

Діловий адміністратор: о. Петро Грабець, ЧСВВ, **Асистент —** с. Мирон Химій, ЧСВВ.

•

THE LIGHT — the Ukrainian Catholic Monthly. Published by the Basilian Fathers.

Editor-in-Chief: Orest Kupranec, OSBM. **Senior Editors:** Irenaeus Nazarko, OSBM, Sebastian Sabol, OSBM, Alexander Moch. **Contributing Editors:** Isidore Patrylo, OSBM (Rome), Julian Katry, OSBM (Chicago), Tarsicius Zalutzkei, OSBM (Brazil), Roman Kravec, OSBM (Ottawa).

Business Manager: Peter Hrabec, OSBM, **Assistant —** Myron Chimy, OSBM.

•

Адреса редакції:

Editorial Office:

SVITLO, Editor

3100 Weston Road, Weston, Ontario Canada.

Telephone: 742-1632

•

Адреса адміністрації:

Business Office:

Basilian Press, 286 Lisgar Street, Toronto 3, Ontario, Canada

Telephone: 535-6483

•

Subscription rates: \$4.00 per year.
Single copy: 40 cents.

•

Second class mail registration
number 1001

"СВІТЛО", СІЧЕНЬ, 1973

ЗМІСТ:

У Христі, чи в Церкві джерело поєднання?	о. О. Купранець ЧСВВ	2
Різдво в Галицькій Землі	о. О. Купранець ЧСВВ	3
Свят-Вечір	М. Я. Косовичева	4
Різдвяна радість	о. М. Оленьчук	5
Новорічні велики	о. Г.	7
Віра — прецінний дар Божий	о. Іо. Катрій ЧСВВ	8
За поступ в об'єднанні християн	о. Р. Кравець ЧСВВ	11
Намірення Апостольства Молитви на січень		
СТОРІНКА АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ		12
Слово про українського патріота французького роду	М. Чубатий	14
Епископські Конференції	о. І. Патрило ЧСВВ	17
Молитва до... доляра	о. І. Назарко ЧСВВ	19
"Йосифе, сину Давида!"	о. І. Ваврик ЧСВВ	21
Чим є в житті людини парафія?	М. Гірська	23
Українська Архієпископська Консисторія і становище Ватикану	о. О. Купранець ЧСВВ	25
Підгірці-Пліснесько прастара василіанська обитель	М. Потопник	27
Віра, надія, любов	І. Захарків	28
НАДІСЛАНІ ВИДАННЯ		29
Різдвяний спогад		30
Невидимий		
ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ СВЯЩЕНСТВА О. ПРОТОГУМЕНА ВІТАЛІЯ ПІДСКАЛЬНОГО ЧСВВ	Г. К. Честертон	31
УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ОТТАВА ВШАНУВАЛА 25-РІЧЧЯ СВЯЩЕНСТВА СВОГО ПАРОХА О. НИКОНА СВІРСЬКОГО ЧСВВ	I. Тесля	35
І прощальне слово над могилою о. Ст. Хабурського	о. М. Стефанів	36
		38

ОБКЛАДИНКА:

Деталь із картини мистця Івана Бельського "З колядою"

Велика в тебе чеснота, якщо не раниш того, хто тебе зразив; велика твоя мужність, якщо прощаєш тому, хто тебе зразив; велика твоя слава, якщо прощаєш ворогові, якому маєш нагоду пошкодити.

Св. Ісидор

У ХРИСТИ, ЧИ В ЦЕРКВІ ДЖЕРЕЛО ПОЄДНАННЯ?

о. О. Купранець ЧСВВ

Чому існують різні відгалуження християнства? Чому вони досі себе взаємно поборювали? Чому вони сьогодні шукають спільної мови? Чому створився екуменізм? Чому тепер розвивається діалог? Чи воно правильно, щоб усі християни спільно повернулися до свого першоджерела — Христа, а полишили на боці все, що в ході сторіч витворили поодинокі Церкви? Чи треба далі боронити позицій поодиноких Церков? Від чого починали церковне поєднання? — Такі й інші питання стали тепер “насущним хлібом” посеред християн доброїволі!

Від днів останнього Ватиканського Собору, а краще сказати, від сповідного Божим духом виступу двох великих Христових Мужів — Папи Івана та Патріярха Атенагораса, поодинокі повищі питання починають знаходити свої відповіді, яких зміст поволі доходить до свідомості християнського світу. Хоч воно ще дуже далеко до того, щоб можна сказати, що ті відповіді знайшли вже свою реалізацію в житті християнського світу, то все ж таки є прямування до того. Реалізація відповідей прийде щойно тоді, коли заіспус тільки одна-одинока Христова Церква, а її основою буде тільки Христове Євангеліс, а не людські елементи. Воно станеться тоді, коли поодинокі Церкви — Католицька, Православна й Протестантська — зрезигнують зі своїх людських елементів як своїх церковних питоменностей, що вони їх витворили в ході історичного свого буття та в часі взаємного відділення й відчуження, а то її ворожнечі. Тому збоку всіх Церков мусять прийти уступки з церковно-людських позицій у користь Христово-євангельських. В іншому випадку зайвий труд, зайвий діялог!

Погляд православного Старха

Коротко приглянемося підходамі чи поглядам представників трьох Церков: Православної, Римо-католицької й Східно-католицької, яка с same вислідом поєднання двох перших.

Православний Єпископ Тимотей Контомеркос

своєю статтею в офіціозі Олександрійського Патріархату, порушуючи справу сучасного діялогу, повертається до днів Фльорентійської Унії в 1439 році. Він каже, що сьогодні не можна залишитися на втертих досі поглядах щодо аргументів, які відвінула православна опозиція на Фльорентійському Унійному Соборі, але навпаки треба їх напово розглянути та провіріти. Зокрема йдеться про виступ тодішнього митрополита Марка з Ефезу, який стояв ув опозиції до заключення Унії між Царгородом і Римом, хоч і прибув на Собор. Марко домагався, щоб — замість того, щоб давати східному обрядові якесь особливе упривілєсне становище у ряmcях Католицької Церкви — провести достосування-зрівняння обох Церков, Західної й Східної. Отаке достосування-зрівняння обох Церков має — більш аніж коли іноді — особливе значення в добу сьогоднішнього діялогу, — каже Єпископ Тимотей. — І з того часу й із пізніших часів експерименти з Римом з'єднаних Церков кінець-кінців зазнали невдачі, бо католицизм зі свого боку не хотів себе вважати за “західний обряд”, як рівний із східними, але пануючим над ними. Роблячи висновок з думок Єпископа Тимотея, можна заключити, що він відкидає концепцію “однобічної унії”, тобто тільки підчинення себе під римську адміністрацію, але стоять на становищі рівних і повноправних партнерів, бо такий підхід може мати вигляди й успіх.

Слово латинсько-католицького Старха

Регенсбурзький Єпископ Рудольф Грабер — уповноважений Німецької Єпископської Конференції для справ Церков Сходу — в своєму слові з нагоди завпокійного богослужіння по Патріарху Атенагорасові в регенсбурзькій катедрі, пригадав ‘справді секулярну подію’ — знесення взаємної клятви між Православною та Католицькою Церквами з 1054 року, якій поклав кінець Ватиканський Собор. При тому він поставив таке питання:

“Чи день 7-го грудня 1965 року є чисто декларативським актом без реального наслідку, втічено до минулості, щоб свідомо не бачити дійсності, виходом у прославлюваній патос кращих слів, бо сьогодні церковно-політичні успіхи такі рідкісні; коротко (чи це) епізод безвислідного виду, який забулося скоріше того, що ним малося забути”, — тобто клятву та розходження між Католицькою та Православною Церквами. Якщо знесення клятви між обома Церквами — говорив далі Єпископ Грабер — насправді с чимось більше як “театральним жестом”, то тоді мусимо прийняти факт, що обі Церкви, Католицька й Православна, вже не є розділені-роз’єднані, але

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ! -- СЛАВМО ЙОГО!

УСІМ НАШИМ ШАНОВНИМ І ДОРОГИМ ЧИТАЧАМ І СПІВРОБІТНИКАМ ШЛЕМО НАЙЩИРІШІ ПОБАЖАННЯ БЛАГОСЛОВЕННИХ І ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА ТА ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

Редакція й Адміністрація "Світла"

РІЗДВО В ГАЛИЦЬКІЙ ЗЕМЛІ

В галицькій землі, довая зоря,
Зійшла зза моря, Іщасть Боже!
Ясним промінням тьму просвітила,
Людей збудила. Дай Боже!

Ой у Галичі красна невіста,
Мов би Пречиста Іщасть Боже!
На руках посить як соколятко,
Красне дитятко. Дай Боже!

Ізоби нам скоро гожа зростала,
Лиха не знала Іщасть Боже!
Тай щоб у мирі всім людям мила
Іщаство жила. Дай Боже!

Тота нейіста, треба нам знати,
То вкрайська мати Іщасть Боже!
А на руках її красна дитида,
Вкрайська дитинка. Дай Боже!

А ти на небі, ясна зоре,
Не йди за море Іщасть Боже!
По приязненку світи від нині
Вкрайській дитині. Дай Боже!

творять одне, а ще існуючі між ними деякі різниці треба розглядати з точки цієї єдності. Бо ж перед узасмінм викляттям себе в 1054 році, не зважаючи на всякі відмінності, і Царгород і Рим творили одну Христову Церкву. І тому на гадку Єпископа Грабера "богослови й церковні проводи повинні вкінці поставити себе перед оце питання та більше його не обходити мовчанкою... бо... 1965 (рік) зніс 1054 і ми стоїмо в одній Церкви".

Думки східно-католицького Єпарха

Швайцарський езуїтський журнал "Орієнтирунг" помістив у скороченні положну богословську статтю Первоєпіската Мелхітської Католицької Церкви — Патріярха Максима V-го Гакіма. Між іншим він пише таке:

"Між Православ'ям і Церквою Риму в основі взагалі нема богословської проблеми: сім перших Соборів творять для обох партнерів ув екуменічному діялогу суттєву спільну базу. Принагідно різний спосіб вислову є наслідком культурної відмінності та двох різновидних ментальностей".

На гадку Патріярха Максима — як він каже — всяке "задеревіле богословське закріплювання й усяка догматизуюча ментальність, що закостеніла в минулості та є незрозумілою для сьогоднішньої людини", пережилися. У богословському підході зasadничо є необхідний погляд "ніколи незавершеного досліду", бо Тайнство Христа є невичерпане й воно ніколи не дається в своїй суті належно висловити обмеженими людськими словами, які є зумовлені часом і культурою. В далішому Патріярх Максим, говорячи про З'єднені Церкви, повертає гостре вістря проти Римського центрального правління, бо на його думку "Уряд Петра" в своїй суті не є централізацією церковної адміністрації, але харизмою (— даруванням Св. Духа) церковної єдності.

Повище ми подали дуже цікаві, глибокі, здорові та обосновані думки — погляди представників трьох різних Церков. Однак, можемо сказати, що це є приватні погляди, а не офіційні погляди Церков, до яких вони належать. І тому ті думки можна або приймати за свої приватні погляди або їх відкинути як такі, що ми з ними не годимося й вони до нічого нас не зобов'язують.

Марія Я. Косовичева

СВЯТ-ВЕЧІР

Вже лине Свят-вечір до кожної хати.
У душах лунініше бринять почутін!
Від приторку пальців малого дитяти
Гілки на ялинці мілінше тремтять!

Пахучу імлі ронять страви вабливі,
Воскові свічки урочисто горять...
Із батьком, із матір'ю діти щасливі,
Мов квіти, віночком круг столу сидить.

Вечеряють... І гуторяють... І радіють!
І знову, — як предки за давніх ще літ. —
Колядкою славлять Ісуса, Марію
І мир — Божий мир, що спливає у світ.

Ізнов, як щороку, з висот на низини
Господнє вітання летить до людей!
І ласка небесна, як ластівка лине
І горитьсько щиро до людських грудей.

І мрії улюблені (звік молодечі!)
В серцях оживають у свіжій красі!
І навіть неприязна доля в Свят-вечір
Немов на часок лагідніс для всіх!

В ніч пізньу луна колядок замогкає...
Згоряють і гаснуть воскові свічки.
Спіти тихо земля...
Тільки в небі безкрайм

Не сплять і не гаснуть ясні зірочки!

1952.

Картина мистця Мирона Левицького

"СВІТЛО", СІЧЕНЬ, 1973

РІЗДВЯНА

РАДІСТЬ

Ось бо я звіщаю вам велику радість, що буде всім людям: бо народився сьогодні Спас, що є Христос Господь.

Евангеліє св. Луки 2, 10-11

Картина мистця Михайла Дмитренка

Син Божий прийшов на світ, ставши людиною. Народження Ісуса Христа сталося бл. 2.000 років тому. І я, і ви — всі ми віруємо в це.

Народження Божого Дитяти у Вифлеємі — це ніякий побожний переказ, а справжня історична подія, якнайкраще засвідчена відомостями Євангелій та інших історичних джерел. Я відбув прощу до Св. Землі і на власні очі бачив місця, де й досі залишилися сліди приявности Боголюдинні Ісуса Христа.

Не треба наводити наукові книги, не треба згадувати красномовні проповіді; вистачить прочитати різдвяний уступ Євангелія, і то навіть не ввесь, а тільки одне речення: "І народила Сина свого — первістка, і сповила Його і поклала в ясла, бо не було для них місця в гостинниці" (Євангеліє св. Луки 2, 7).

Ясла з Божим дитятем і мати Його — це і є справжнє Євангеліє. "І Слово сталося тілом — поселилося між нами" (Євангеліє св. Івана 1, 14). Бог прийшов до людей. Усе інше — спів ангелів, поклін пастухів, прихід мудреців від схід-сонця — творить другий розділ різдвяної історії. Вони зображають перший відгук видимого й невидимого світу на таїнство Божого Різдва.

Свято радости

Різдво є святом радості. Дуже радіємо тим, що новонароджене Боже Дитя прийшло на цю

долину сліз, щоб обдарувати людей "благовільння" — доброю волі — своїм спокоєм. Хоч у цей час споминаємо мучеників: св. Стефана і Вифлеємських дітей, убитих з наказу Ірода, все ж Різдво має погідний і радісний настрій.

Багато чинників складаються на почуття різдвяної радості. З вифлеємських ясел падають промені світла на проблему християнського оптимізму взагалі. Християнство є "мудростю хреста", а вона є дальшим висновком мудrosti яセル.

Тайнство Воплощення творить зворотну точку в історії людини, а через неї їй усього видимого світу. Христова релігія стає новим зачином, який викликає спасений фермент у внутрішніх і зовнішніх відносинах людства.

Христове народження, то велике вивищення гідності людської особи. Бог, прийшовши спасти людський рід, прийняв на себе людське тіло і душу, щоб люди мали зразок для наслідування і щоб обдарувати людей ласками, відкупити їх та вчинити учасниками вічного блаженства.

Тишина різдвяної ночі вістить, що чудесним способом Божество побраталося з людством в особі Ісуса Христа. Народження Бога Ісуса Христа є примиренням людей з Богом. Це поміст між людьми і Богом через любов.

Світ завжди потребує любові, а люди завжди прагнуть любові. Однак вони часто забивають, що треба давати, коли хочемо брати. Відкуплена

любов'ю Христа людина повинна протиставитися злу. Пам'таймо, що з любови для нас, як говорить св. Єронім, "Ісус Христос спас людський рід не громами, але квілінням у яслах і мозчанням на хресті".

Настрій різдвяної радості ґрунтується на Божій правді, тому різдвяна радість Божа і правдива.

Свято родини

Різдво є також святом родини. У ці дні сходиться до родинного дому розсіяні далеко і широко діти, на яких батько й мати вже довго чекають. Ідуть вони додому зі школ, фабрик, лікарень, армії на те, щоб натішитися радістю родинного дому, обновитись у своїх родинних почуваннях.

Дні Христового Різдва, прожиті разом з найближчими, приносять духа єдності, спертої на взаємній любові й довірі. Це потрібне передусім у нашу добу шаленого темпа новітнього життя, яке притуплює родинні зв'язки. Без почуття родинної приналежності наше життя тратить багато чару й принаїди і не складається так, як годиться.

У світлі різдвяної зорі спливає на світ Любов. Божа Дитина сходить на землю. Родиться Боголюдина. Любов, мир, поєднання і забуття взаємних кривд дістается до людських сердець. Уесь християнський світ живе тим самим почуванням.

Коли на небі засяють перші зорі, коли бліснуть свічки на ялинках, а столи накриваються білими обрусами, звернімся серцем до всіх братів і сестер — Українців, які в цей урочистий час не знатимуть радости на нашій — не своїй землі, зокрема до тих обездолених, що серед сибірських морозів працюють для ворога і тужать за своєю рідною, за рідною хатою, за рідним краєм, за рідною Церквою.

Молімося за них і допомагаймо їм, як лише можемо. Хай і в їх серці владе хоч крихітка різдвяної радості!

Не ми перші дивимося на чорні хмари. За хмарами, за найчорнішими хмарами, сонце. Темні хмари розвиваються, а сонце волі й добробуту за світить над Україною.

Милій Ісусе, о Божий Сину,
Глянь оком ласки на Україну;
Здійми з нас вражди окови,
А серце жаром загрій любови.

КАРДИНАЛ НА ВІЗИТУ ДО ПРАВОСЛАВНОГО ПАТРІЯРХА

Бельгійський Кардинал Суненс заплянував у 1973 році зложить офіційну візиту румунському православному Патріярхові Юстиніанові, який у 1972 році відвідав Бельгію.

ФІЛЬМ ПРО СВЯТОГО АВГУСТИНА

Італійський фільмовий режисер Роберто Росселіні випустив новий фільм, у якому представляється постать св. Августина на тлі його доби, даючи картину його великої особистості, але не як богослова, а як представника християнського духа. Св. Августин жив у 354-430 роках, будучи єпископом Гіппо в північній Африці. Залишив по собі пам'ять визначного богослова і мисливеля християнства.

НОВА ПОЛЬСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

В ході 1973 року появиться нова польська Католицька Енциклопедія, якої видання приготовляє Католицький Університет у Любліні. Не буде вона тільки справленням чи перерібкою по-передньої, — як подають звідомлення, — але зовсім новим опрацюванням.

Цікаво, коли з'явиться наша українська Католицька Енциклопедія? Знаємо, що таку приготовив проф. д-р Г. Лужницький, але через брак фонду (хоч грошей Українцям не бракує!), вона ще досі не з'явилася.

ЗАБРАЛИ КАТОЛИЦЬКІ ШКОЛИ В ПАКІСТАНІ

Осінню уряд Пакістану забрав усі католицькі школи в державне посдання, мотивуючи це тим, що ті школи були залишками колоніалізму, а в Пакістані тепер є "нова ера духовного освобождження". Це викликало ряд демонстрацій збоку населення.

ПРОПОНУЄ ВИМІНЮВАТИ КАТОЛИЦЬКИХ І ПРАВОСЛАВНИХ МОНАХІВ

Юліан Гарсія Гернандо — директор Національного Екуменічного Секретаріату Еспанії пропонує започаткувати часову виміну католицьких і православних монахів і монахинь, як теж і студентів богословій — священичих кандидатів. Як ця виміна мала б відбуватися та на як довго — про те він виготовив цілу програму. Цей плян Ю. Гарсії Гернандо зродився на основі дотеперішніх контактів з Екуменічною Радою Церков у Женеві, Советським Союзом, Румунією та Югославією. Чи справді советські "монахи" можуть дати потрібний монашій досвід? Чи справді було б указаним відкривати для большевиків іще одну можливість шпіонажі та розкладу

Помолимось за тих, що у розлуці
Помруть, відірвані від рідних хат;
Помолимось за тих, що у розпуці
Вночі гризуть залізні штаби грат,
Що душать жаль у невимовній муци.
За тих, кого веде на страту кат:
Над ними, Господи, в небесний тверді
Простри свої долоні милосердні!

Ю. Клен

НОВОРІЧНІ КЕЛИХИ

О. Г.

Коли вроочисту тишину ночі про-
низує дванадцятий удар годин-
ника, удар, що сповіщає відхід
Старого Року, який послушний
відвідним законам Всешинього,
відступає свої права й місце Но-
вому, що лине до вас десь із не-
змірних просторів всесвіту,—під-
носимо на честь Нового Року
повні келихи і бажаємо дорогим
і близьким здійснення їх мрій і
бажань

Рік — це мірний нашої пра-
ці, наших учників, нашого сум-
ління. Рік — це післанець, що
приносить нам винагороду й ка-
ру, які записані в небесних кни-
гах.

Іде Новий Рік. Зазирає у вели-
кі, яскраво освітлені вікна бага-
тирів, поглядає на шумні вулиці,
оживлені святочною юбою, при-
гинається до маленьких, розіскре-
них морозом шибок убогих хат,
іде в дебри віковічних лісів, при-
кладає своє вухо до холодних
мурів лікарень, де білою тінню
снуються Сестри Милосердя, іде
туди, де грати на вікнах і бряз-
кіт ключів пригадують про волю
тим, хто волі не має!

І бачить Новий Рік світ, покра-
яний видимими й невидимими
кордонами, бачить людство поді-
лене на здорових і недужих, на

багатих і бідних, на щасливих і
знедолених, на вільних і закова-
них.

І бачить Новий Рік мільйони
звернених на себе і до себе за-
питливих очей, що хотіли б від-
читати своє майбутнє, бачить
мільйони рук, що здіймаються з

З багатьох келихів пили люди
під Новий Рік! Скільки з них ви-
пило з Господнього келиха, при-
ступивши до Св. Причастя?

Усіх сторін і закутків землі та
простягають на його честь свя-
точні повні келихи.

Все людство чекає й вітас Но-
вий Рік!

Та не однакові людські почу-
вання в цю вроочисту хвилину!
Відмінні настрої обличі і зовсім неподібні до себе святочні
келихи, ані трухи, що перели-
ваються через іхні вінци.

У світі здорових, багатих, ща-
сливих і вільних гримить у но-
ворічну ніч музика, кружляють
у млюсних танцях пари, дзвінять
келихи, грас п'янке вино. Усюди
безкуorna радість із життя.

Та не тільки щасливці чекають
Нового Року. Чекають його і ті,
що терплять тілесні й душевні
муки, що розминулися з рагоцца-
ми життя.

У цьому світі, покритому тяж-
ким і каламутним туманом, зводя-
ться річні балини сумління й
учників, обраховується вигляди
на майбутнє, і коли б с'є дванад-
цята година, підносяться назу-
стріч Новому Рокові повні келихі-
х. Не срібні, не кришталеві ко-
лихи — ні! Підносяться високо
келихи людських сердць. Не
мають вони ціні в гроших, не
розломлються на іхніх вінцих
штучне світло, зате слітять вони

ВІРА – ПРЕЦІННИЙ

ДАР БОЖИЙ

о. Юліян Катрій ЧСВВ

"Розум творить людину, а віра християнина".

Лякордер

Знаний пімецький кардинал Фавльгабер у часі війни відвідував військовий шпиталь, де було багато жовнірів, що на фронті частину або її цілковито втратили свій зір. Прикро було дивитися на довгі ряди хлопців з перев'язами очима. Ідучи від ліжка до ліжка й потішаючи пещасних, кардинал чув, як один з них півголосом молився. "Боже, не відійми від мене світла моїх очей. Та, якщо така Твоя воля, щоб я не бачив, то хоч остав мені світло моого розуму. А якщо б мав я і те світло втратити, то бодай остав мені світло моєї віри".

Цей жовнір був свідомий того, що великим Божим даром с світло очей і світло розуму, але найдінне з них це світло віри. Без світла очей можна жити, але без світла віри нема духовного життя, нема провідника на землі і нема вступу до вічного щастя. Віра розв'язує загадку нашого життя, показує нам ціль життя, перестерігає перед небезпеками для душі, відслонює тайни Божих правд, віра дозволяє нам навіть заглянути у вічність.

«Віра людська — віра Божа»

Велика частина нашого життя спирається на вірі до інших, що передають нам своє знання чи досвід. Дитина вірить у те, чого навчають її батьки. Учень у школі приймає за правду те, що

Закінчення: НОВОРІЧНІ КЕЛИХИ

самі від себе незламним світлом віри. І виповнені ці келихи нہ дорогим вином, а терпкими слюзами, гіркими терпіннями, забагреними рубіновим кольором крові.

Здіймають ці келихи, виповнені фізичним терпінням, помічні, схудлі руки тяжко хворих. Здіймають з молитвою, вірсою і надією, що в Новому Роді закінчиться іхнє терпіння.

Здіймаються також на «оголистих», спрацьованих долонях пошарпані болем, скривлені серця, десять далеко-далеко, у заперешених снігом сумних оселях, де плачуть старенькі батьки, де зідхають зів'ялі журбою молодиці зо скорбними очима, де тихими вечорами складають дрібненькі, худі рученята в гарячій молитві діти за того, кого вирвали з-під

рідної стріхи жорстокі закони, в оселях, де сүм панує по кутках, обнявши з слабеньким вогнинком надії...

Що ж сьогодні простягають на зустріч Гостеві келихи своїх сердець крізь понурі грati в'язниць мільйони рук, на яких кайдани прожерли тіло до кости. Простягають ті, хто втратив волю, за Богу й людську справедливість. І сповнені ті келихи чистим трупником чистого сумління, витривалості й вірності своїх святим ідеалам!

Ціле людство жде на Гостя і готовує йому зустріч!

А ми?

Ми, що опинилися в ласці спокою, але носимо незагасні ранні великих утрат і несповнених надій?!

Перше, ніж виб'є дванадцята година, подумаймо над тим, як слід нам зустріти Новий Рік? Подумаймо над тим, до кого нам присиднатися в наших новорічних настроях: чи до безжурних щесливців, чи до терпливих і борців? Піднесемо новорічний келих вартісний грішми, чи повний Божої ласки?!

Буде наш келих повен п'янкого вина, чи любові й співчутті?!

Будуть наші келихи відблискувати чуже мертві, чи горітимуть власним світлом?

Будуть наші молитви тільки виразником нашої вдачності за особистий добробут, просбoso за наше щастя, чи будуть воїни за тих, що терплять фізично й духовно, за несповнені надії нашої Церкви й нашого народу, що так довго чекає свого ВЕЛИКОГО НОВОГО РОКУ?

йому подає священик чи вчитель. Віримо науці вчених астрономів про рух, оборот та віддалу небесних тіл, хоч самі ніколи не зможемо перевірити їхньої науки. Віримо дослідникам фізики, хемії чи медицини. Одним словом, є дуже багато речей, що їх ми самі не в силі бачити, знати чи дослідити, тому послідовно віримо знавцям даної справи чи науки. Наша віра у всіх тих випадках це звичайна людська віра.

Та є ще інший рід віри щодо великих і глибоких правд життя туземного й вічного, що їх жадна людина не в силі нас навчити, бо ті правди виходять поза обсяг людського знання чи досліду. Тут ідеться про такі правди, як наше походження, ціль нашого життя на землі, позагробове життя, ество Г. Бога та Божі плани відносно людини. Господь Бог у своїй доброті не хотів лишити нас у незнанні тих основних і важливих правд, тому сам їх нам об'явив у різному часі та в різний спосіб. І коли ми беззастережно приймамо ті Богом об'явлені правди, що їх нас учить св. Церква, тоді ми маємо віру Божу, надприродну, християнську; ми тоді віримо по християнськи.

Маючи перед очима віру людську й віру Божу, ми ясно бачимо величезну ріжницю між тими двома вірами. Там віримо людям а тут віримо Богові, там правди земські а тут правди вічні, там людський авторитет а тут Божий авторитет.

Картина мистця Мирона Левицького

там слово людське а тут слово Боже, там знання людське а тут знання Боже, там помилна людина а тут сам Господь Бог непомильний.

І така Божа, надприродна віра це великий Божий дар, що його дістаємо у Св. Тайні Хрестення. "Ніхто не спроможен прийти до мене, — каже Ісус Христос, — коли йому того не буде дано Отцем" (Ів. 6, 65). А св. Ап. Павло каже: "Бог спасенії благодаттю через віру. І це не від нас: воно дар Божий" (Єфес. 2, 8).

Предмет християнської віри

Правди, що їх Господь Бог об'явив нам про себе, про людину і всесвіт через своїх вибраних, зовемо Божим об'явленням. А де знаходитьться Боже об'явлення? Воно міститься у двох джерелах: у Біблії і в Переданні.

Біблія, себто Св. Письмо Старого й Нового Завіту, це книга Божого об'явлення. У Старому Завіті Господь Бог говорив через патріархів і пророків, а в Новому Завіті через свого Єдинородного Сина і Господа Нашого Ісуса Христа та через Апостолів. А св. Передання подає нам ті правди св. віри, що їх Ісус Христос і Апостоли навчали живим словом, але їх не записали в окремих книгах.

Другий Ватиканський Собор так навчає про велику зв'язь Св. Письма і Передання: "Отже Священне Передання і Священне Писання тісно між собою пов'язані і взаємодіють. Бо обе, випливаючи з того самого Божого джерела, якоюсь мірою зливаються в одне, і прямують до однієї і тій самої цілі. Но ж Священне Писання є словом Божим, оскільки під надхненням Божого Духа його записано письмом. А Священне Передання слово Боже, Христом Господом і Св. Духом доручене апостолам, передає в цілості їх наслідникам, щоб, за просвітленням Духа правди, його своїм проповідінням вірно зберігали, викладали та поширювали. Звідси походить, що Церква свою певність про все об'явлене черпає не з одного тільки Священного Писання. Тож одне і друге треба приймати й пошановувати з одинаковим почуттям віданості й пошани" (Про Боже Об'явлення, ч. 9).

Сторож і Вчитель Божого Об'явлення

Чи кожний християнин-католик може читати Св. Письмо? О так, без сумніву! І Церква навіть того бажає, як це видно з повище названого декрету про Боже Об'явлення: "Треба, щоб вірні християни мали широкий доступ до Св. Письма" (Ч. 22). А чи кожний може сам собі пояснити Св. Письмо? Це вже ін! Бе правильне розуміння і пояснення Св. Письма вимагає великого знання християнської богословії та інших помічних наук, як от знання історії вибраного народу, історії Божого об'явлення, археології, знання мов та

обставин часів, у яких було писане Св. Письмо. І подібно, як і в нашому щоденному житті кожний може читати нпр. медичні книжки. Але чи хто з нас відважився б на підставі книжки себе лікувати, себе оперувати або собі приписувати потрібні ліки? Певно, що ні! Бо тут замало прочитати медичну книжку, тут ще треба мати медичні студії і практику.

Автентично поясняти Св. Письмо може тільки церковна влада, бо тільки апостолам і їх наслідникам єпископам і священикам дав Ісус Христос це право, привілей і владу: "Ідіть і навчайте всі народи" (Мат. 28, 19).

"Священне Передання і Священне Писання — каже 2-ий Ватиканський Собор — становлять один священий депозит Божого слова, доручений Церкві... Завдання ж автентично пояснювати писане чи передане Боже слово є доручено одному тільки живому вчительському Урядові Церкви, якого авторитет виконується в ім'я Ісуса Христа... Виходить отже ясно, що Священне Передання, Священне Писання і Вчительський Уряд Церкви, за премудрим Божим пляном, так між собою пов'язуються й об'єднуються, що одне без одного не може існувати, а всі разом, кожне на свій лад, під діянням одного Св. Духа, успішно причиняються до спасіння душ... Во все те, що відноситься до способу пояснювання Св. Письма, підпадає остаточно під осуд Церкви, яка має Божий мандат і службу: Боже слово зберігати і пояснювати" (Про Боже Об'явлення, Ч. 19 і 12).

Основи нашої віри

Основа віри людської це авторитет, знання чи досвід помільної людини. Основа ж християнської віри не людська а Божа, бо сам Божий авторитет. І тому ця основа найсильніша й найлевініша у світі. Люди у своєму навчанні можуть помилитися і часто помилуються, але Господь Бог не може ані сам помилитися ані других увести в блуд. Він сама правда, мудрість, знання, непомильність. Тому наша християнська віра не є сліпа, але розумна, бо спочиває на фундаменті Божого авторитету. Звідси також наша певність і легкість у вірі. "Знаю, кому я завірив" — каже св. Ап. Павло (2 Тим. 1, 12). Звідси і велич, сила, краса та узнеслість нашої віри.

К. Ф. Штумпф-Брентано, колишній професор університету в Інсбруці, коли вмирав, прикладав до себе свою жінку й дітей, зробив знак св. хреста на чолі кожної дитини і сказав: "Знання, краса, честь і сила: все те пішло без віри. Одиночка віра підтримує людину в житті і при смерті".

Католицька преса — це духовий корм для кожного християнина.

Отже, наша християнська віра це прецінний Божий дар і скарб. Ми повинні щодня дякувати Богові за дар св. віри. Любімо свою віру, цінімо її і жаймо за нею.

Кінччу словами катехизму, що його видав у Римі наш Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф: "Найбільшим скарбом, що його має наш народ, — це наша св. віра. Її живі свідки й ісповідники — це всі вірні християни. Прапор і священне знамено нашої віри — це святий хрест. Всією душою люби свою св. Церкву, вогнище і благовісницю Христової віри. Пам'ятай, що свята Христова віра, це основа дочасного життя і щастя народу та запорука вічного щастя і спасення кожної людини" (стор. 16).

НАЦІОНАЛЬНІ КИТАЙСЬКІ ЕЛЕМЕНТИ В ЛІТУРГІЮ

Літургійна Комісія Китайської Єпископської Конференції на Тайвані висловилася за введенням в обряди Св. Літургії та Св. Тайн різних традиційних національних елементів. Так само їшли єпископи ввести китайський часослов для священиків, у якому мали би бутти введені деякі читання з класичної китайської літератури. Очевидно, що це зустрінеться з поважним спротивом Ватикану, який буде боронити позиції римсько-латинських обрядів, як припускають китайські круги.

НАЙБІЛЬШЕ СВЯЩЕНИКІВ МАЄ ЯПОНІЯ

Японський часопис "Тосеі Ніуз" опублікував статистику, з якої довідусмося, що в Японії є 357.478 католиків, яких обслуговує 1.936 священиків, з чого 1.167 чужинців. Один священик припадає на 162 католицьких душ, як теж обчислення показують, що в найближчих роках число священичого доросту буде значно зростати. В усій Католицькій Церкві один священик припадає на 1.963 католиків. Це пересічне число священиків дуже знижує Полуднєва Америка, де в деяких католицьких епархіях священик припадає на 40.000 — 80.000 душ.

МАЮТЬ СВОЮ ВЛАСНУ СЕМИНАРІЮ

Єпископи Тайланду (Сіям), Азія, до того часу висилили своїх священичих кандидатів на студії до духовної семінарії в Сінгапурі. Тепер приступили до будови власної семінарії в Сам Фрам, маючи під цю пору 30 студентів.

о Роман Кравець ЧСВВ

ЗА ПОСТУП В ОБ'ЄДНАННІ ХРИСТИЯН

НАМИРЕННЯ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

Кожного року в січні Католицька Церква молиться за єдність усіх християн. І кожного року християни повторюють помилки своїх батьків і прадідів — бо не с помітне зближення до єдності.

Та зрештою, нащо нам аж такої єдності? Чи то конче потрібно, щоб була одна Церква? Чи не можуть собі бути ті Церкви, що с, а ми і так всі спасемося, бо всі віримо в Бога, ходимо до церкви, і ближнього не обрабували?

Ні, це не вистачає. Того в Божих плянах не було, щоб християни себе непавідміни, чи один одному ногу підставляли.

Бог є один у Пресвятирій Трійці, і це є фундамент, на якому побудована Христова Церква. Тому не сміс вона бути зрізинчкована; мусить бути ОДНА.

В Старому Завіті, народ Божий мав лише одну святыню, в святому місті Єрусалімі. Теперішній народ Божий, який себе вважає за більш вибраного від старозавітного, має тих святих міст Сагато: Рим, Царгород, Єрусалим, Антіохія, Олександрия і... навіть Москва хоче такою почуватися.

У християнів самі Св. Таїни — Хрестення і Свхаристія. То чому ж має бути більше Церков? Щоб було більше єпископів? Щоб задовільнити земські амбіції безбожних урядів?

Христос не вмішувався в політику

Це, очевидно, не по християнськи і зовсім протиє Христовому духові. Христос не вмішувався в політику своїх сучасників, помимо сподівань народу, що Месія визволить їх з римського ярма.

Фарисеї (в той час, духовні і політичні провідники) намовили своїх учнів спитати Ісуса:

"Учителю, ми знаємо, що ти щиро сердій і що дороги Божої навчаш по правді і не вважаєш ні на кого, бо не дивишся людям на обличчя. Скажи нам, як тобі здається: Чи дозволено да-

вати кесареві податок, чи ні?" Ісус же, знаючи їхнє лукавство, озвався: "Чого мене спонукаєте, лицеміри? Покажіть мені гріш податковий." Ті привезли йому динарій. Він спитав їх: "Чий це образ і напис?" Відповідають йому: "Кесареві". Тоді він до них каже: "Віддайте ж кесареве кесареві, а Богу Богові." Почувши те, ті здивувалися і, полишивши його, відійшли.

Так нам записав цю подію свягелист Матей (XXII, 15-22). Ісус усе ж таки передбачав, що та, які поситимуть Його ім'я, розсваряться, коли охолоне їх первісне захоплення Його науковою особою. Тому Він і молився за єдність; молився довго перед самими своїми страстями:

"Я вже більш не у світі,, а вони у світі, і я діс тебе йду. Отче Святий! Заради імені твоого бережі їх, тих, що їх ти мені передав, щоб були одно, як ми! Бувши з ними у світі, зберіг я їх у твоє ім'я; тих, яких ти передав мені, я їх стеріг, і ніхто з них не пропав, лише син загиблі, щоб збулося Писання. Тепер же йду до тебе, і кажу ти, у світі бувши, щоб вони радощів моїх мали у собі вщерь. Слово твое я передав їм, тож зневинув їх світ — не від світу бо вони, так само, як і я не від світу. Не молю, щоб ти узвів їх від світу, лише — щоб зберіг їх від лихого. Вони не від світу так само, як і я не від світу. Освяти їх у своїй істині: слово твое — істина. Як послав син мене у світ, так послав і я їх у світ. Віддаю себе за них у посвяту, щоб і вони були освячені в істині.

Щоб усі були одно

"Га не лише за цих молю, але і за тих, які завдяки їхньому слову увірують в мене, щоб усі були одно, як ти. Отче, в мені, а я в тобі, щоб і вони були в нас об'єднані; щоб світ увірував, що ти мене послав. І славу, що ти дав мені, я дав їм, щоб вони були одно так само, як і ми одно. Я — в них, і ти — в мені — щоб вони були звершенні в єдності, щоб світ збагнув, що послав

ПОДЯКИ

"Приходіть до мене всі, струджені й обтяжені, а я вас успокою..."

(Мат. XI. 28)

**МОЛИТВА
ЩОДЕЦЬОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ**
для членів Апостольства Молитви й усіх
побожних душ

Божественне Серце Ісуса. У злуці з тим
намірніям, у якому Ти на землі віддав
славу Богові й тепер прославляєш Його
безупинно в Пресвятій Євхаристії — жер-
твуєш Тобі, через Непорочне Серце Прес-
чистої Діви, свої молитви, діла, слова, думки
й терпіння нинішнього дня, як винаго-
роду за ті зневаги, що їх зазнаєш від мене-
й від усіх людей. Особливо жертвуєш їх за
Святішого Вітця Папу Римського, за св.
Церкву, за навернення грішників і за всі
намірнія Апостольства Молитви, призначені
на цей місяць і нинішній день.

В залученні \$10.00 на дві Служби Божі за
покійних: 1. Петра й Пелагію, та 2. Теодора
й Софію. \$5.00 — жертва на пресфонд "Світ-
ла".

Анна Біловус
Стетен Айленд, Н. Й.

Прошу відслужити завпокійну Службу Бо-
жу за бл. п. Зиновію. Залучую \$4.00.

Ярослава Калимон

Ірвінгтон, Н. Дж.

Посилаємо \$10.00 на дві Служби Божі: 1. На
подяку Христовому Серцю й Божій Матері
Неустанній Помочі за ласки й поміч і 2. за
благословення й щасливу подорож. Залучую
\$1.00 на пресфонд "Світла".

Еміль і Катерина Піттель,
Едмонтон

Жертвує \$150.00 на **30 григоріанських**
Служб Божих за моого покійного мужа Антона.

Дарія Хухра, Кергонксон, Н. Й.

Прошу відправити **30 Служб Божих** за моїх
Родичів — бл. п. Павла й Параскевію та бл.
п. брата Броніслава. Залучую \$150.00.

М. Ч., Броніс, Н. Й.

Залучую \$4.00 на Службу Божу за бл. п.
Марію, Ірину, о. Григорія, і Романа.

Ярослава Калимон

Ірвінгтон, Н. Дж.

Жертвує \$5.00 на Службу Божу за здоров'я
моєго сина Володимира, що перейшов тяжку
операцію. Залучую \$1.00 на лямпаду.

Макріна Мазяр, Вейн, Па.

У залученні \$5.00 на Службу Божу за ща-
сливий поворот моєї дочки додому. \$2.00 на
пресфонд "Світла".

Мама, Монреаль

Складаю ширу подяку Христовому Серцю,
Божій Матері Неустанній Помочі та св. Йосифові
за видужання з тяжкої недуги. В залу-
ченні \$30.00, з яких: \$10.00 на дві Служби Божі
за моїх родичів Миколу й Марію, жінку Ма-
рію й брата Петра; 1 Служба Божа за моє
моїх дітей здоров'я, \$5.00 на акафист до Бо-
жій Матері, \$1.00 на лямпаду, \$4.00 на перед-
плату та \$5.00 на пресфонд "Світла".

Василь Войтович
Норт Бетлфорд, Саск.

**КОЖНИЙ, ХОЧЕ, ЩОБ ВІДПРАВИТИ СЛУЖБУ БОЖУ В БАЖАНОМУ
ПЛАМІРІНІ ЧИ ЧАСІ, ХАЙ ЗВЕРТАЄТЬСЯ ДО МАНАСТИРЯ:**

BASILIAN FATHERS
3100 Weston Road, Weston, Ont., Canada

Закінчення: ЗА ПОСТУП В ОБ'ЄДНАННІ...

сси мене, та й ізлюбив їх, як ізлюбив мене."

Цю Христову молитву, яку записав св. Іван (Глава 17) варта цілу прочитати і передумати. Помолімся всі, щоб здійснилося те наше спільне бажання — щоб усі були одно. Хай здійсниться молитва, яку співасмо по наших Церквах:

Боже, вислухай благання,
Нищить недоля наш край.
В єдності сила народу.
Боже, нам сძість подай.

Посилаю \$50.00 на Служби Божі: 8 за мою покійну сестру Константину та 2 подячні за вислухання молитов.

Кирило Лісович, Чікаго

В залученні \$150.00 на 30 григоріянських Служб Божих за спокій душі моого покійного батька Лукаша Лучканича.

Іван Лучканич, Лякорей, Алтаря.

Жертвую \$10.00 на дві Служби Божі в честь Божої Матері Неустанної Помочі: 1. подяки за ласки й поміч із просьбою про дальшу опіку та 2. за здоров'я, поміч і ласку для мене й моєї родини.

Павлина Смеречанська
Йорк

Прошу відслужити Св. Літургію за моого покійного брата — о. Василя Зварича. Залучаю \$5.00.

Анна Зварич, Су Ст. Марі, Онт.

Залучаю \$5.00 на подячу Службу Божу за поміч у моїй тяжкій хворобі, яку мала цього літа, та прошу про дальшу поміч.

Марія Козак, Велленд, Онт.

Жертвую \$300.00 на григоріянські Служби Божі за: 1. покійного Дмитра та 2. за покійну Олену. За інших пішли описля.

Михайло Барган, Філадельфія

Посилаю \$5.00 на подячу Службу Божу в роковині моєї тяжкої операції та за здоров'я всіх тих, що турбувалися моїм здоров'ям.

М. Л., Оттава

В залученні \$5.00 на Службу Божу за наших синів Володимира й Стефана.

Омелян і Марія Степанишин
Маттава, Онт.

Просимо ласкаво не турбуватися тим, що Ваша подяка ще не поміщена! З уваги на обмаль місця між містами в тій черзі, в якій вони до нас приходять. Служби Божі однак правдиво згідно з бажанням і наміренням, яке Ви мали.

НЕГРИ СПРОМОГЛИСЯ, А "КУЛЬТУРНІ" УКРАЇНЦІ НІ!

При кінці минулого року з'явився з друку повний "Часослов" — книжка священичих молінь на одній з муринських мов — "Свагіл-мова" в Танзанії, Африка. Поява цього часослова це справжній політичний для Українців, бо негри в Танзанії є на 85% анальфабетами, а Українці в північній Америці поза віймками майже всі грамотні. У Танзанії пересічний річний прихід "на голову" припадає \$60.00, а на Українця пересічне "на голову" в Канаді й Америці кругло між \$4.000.00 — 5.000.00. Можемо мати надію, що ще може в цьому ХХ-му сторіччі з'явитися "Часослов" в українській мові, коби тільки не якимсь ищасним "язичком", але таки теперішньою українською мовою. Якщо мав би з'явитися на тому "язичії", то краще хай залишиться її надалі в старо-слов'янській мові, щоб не треба було слову боліти з наруги над своєю рідною мовою, яку доконують не якісь московські вороги, але таки свої власні "любителі".

ПЕРЕСТОРОГА ПЕРЕД "ФУНДАЦІЮ СВ. ЗЕМЛІ"

Ватиканський щоденник "Л'Оссерваторе Романо" видав пересторогу перед "ФУНДЕЙШЕН ОФ ДЕ ГОЛІ ЛЕНД", Інк. Джерузalem", пояснюючи до загального відома, що згадана фундація не має нічого спільного з Церквою, як теж ніколи не мала ніякого церковного одобрення. Тому щоденник закликає, щоб не давати цій "фундації", яка розпочала широку збіркову акцію, ніякої матеріальної підтримки.

ЗА ВВЕДЕННЯ "ОБМЕЖЕНОЇ ВЗАЄМНОЇ БОГОСЛУЖБИ"

Католицькі єпископи Швейцарії за згодою Наполеона Секретаріату З'єднання Християн розпочали переговори зі швейцарською Старокатолицькою Церквою в справі введення "обмеженої взаємної Богослужби". Подібні переговори вже проводяться в Німеччині й Голландії.

Повідомляємо, що пожертва на 30 григоріянських Служб Божих (григоріянка) виносить — \$150.00, а на читані Служби Божі — \$5.00.

СЛОВО

ПРО УКРАЇНСЬКОГО ПАТРІОТА ФРАНЦУЗЬКОГО РОДУ

Вступ до Споминів о. Йосафата Жана ЧСВВ
п. н. "Мое Служіння Україні"

(Продовження)

Проф. Микола ЧУБАТИЙ

Бл. п. о. Й. Жан
у пізніх 1930-их роках

О. Жан з Українським Урядом у Кам'янці на Поділлі

У травні узброєна аліянтами польська армія вдарила на Галицьку Армію під Львовом та виперла її на схід. Галицький Уряд покинув Станиславів і переїхав до Бучача з пляном перенестися за Збруч. Ігумена Василіян (о. Лиска) уряд попросив відпустити їм о. Жана, як потрібного співробітника. Від тоді почалася його блуканина з Урядом спершу до Кам'янця, а потім загранницю в різних місіях. Це той період, який автор Споминів назава "Служіння Україні" в найтичливішому розумінні. У Кам'янці опинився також Київський Уряд і о. Жан мав спосібність познайомитися з провідними людьми Східної України: з Отаманом Петлюрою, генералом Грековом, прем'єром Чехівським, ректором університету Огієнком, пізнішим митрополитом Іларіоном, і з багатьма іншими. Він характеризує їх як позитивні особистості, крім одного.

О. Жан був свідком чортківської офензиви та остаточного переходу УГА за Збруч. Симпатизує більше з генералом Грековом, аніж із його наступником генералом М. Тарнавським. Галицький Армії дає ентузіастичну характеристику: карності та героїзму.

З Дипломатичною Українською Місією у Варшаві

Некорисне восинне положення у Східній і Західній Україні приневолило Київський Уряд шукати згоди з Варшавою. Вийздить теж до Варшави невелика місія від галицького Уряду і з нею у Варшаві опинився й о. Жан. Переговори

довели до відомої Варшавської Умови і Військового Союзу Варшави з Києвом. Про цю прикуру місію пише о. Жан з гідністю. Про ці події та наступні Спомини о. Жана покликуються на багато дипломатичних документів, говорять про візити в чужих амбасадах з меморіалами. Ці документи, переховувані в архіві о. Жана, коли будуть опубліковані, далеко краще наскільки ці трагічні часи, ніж знає їх дотеперішня історія.

Пробуваючи у Варшаві, о. Жан міг уже зв'язатися з Митрополитом та підняти акцію в Римі для рятування духовенства та церков ув окупованій Галичині. Бестільське замордування о. Галібєя та о. Підлящецького ще в червні 1919 р., уг'янення десятків духовних та зbezчещення багатьох церков стяглася сумління в Римі. Результатом нашої інтервенції була згодом висилка папського легата о. Дженоці до Галичини з одного боку та визнання Ватиканом України і приняття амбасадора графа М. Тишкевича з другого боку.

О. Жан нав'язав зв'язки з чеським амбасадором Усуським для плянування евентуального об'єднання Галичини з Чехословаччиною. Тоді в «олах Мирової Конференції усталено лінію Керченя як межу між польською та українською територією.

Повернувшись зі Львова та Риму до Варшави, о. Жан був свідком наступу союзних польсько-українських сил на схід та згодом їх відвороту перед наступаючою червоною армією аж під Варшаву та Львів. Уряд Польщі виїхав до Познаня, а союзний східно-український до Тарнова. Перед виїздом до Тарнова о. Жан скочив ще на два дні до Львова на нараду з Митрополитом. О. Жан дістав поручення від Президента

С. Петрушевича, який перебував уже у Відні, перейхати до Парижа та шукати допомоги для Західної України в колах католицького Заходу.

Mісія о. Жана у Франції

У католицьких колах о. Жан мав успіх. Він дістав навіть авдісію на маршала Фоша, який приязно поставився до справи Східної та Західної України, але як окремих державних одиниць. У Парижі тоді кипіла боротьба за плян перевбудови середньої Європи поміж католиками та масонами, до яких уже тоді вплутався Державний Секретар Західної України Василь Панайко.

Католики під проводом Папи Бенедикта XV старалися врятувати католицьку середню Європу як федераційну державу навіть побільшеної Австрії. Чехи та Західна Галичина мала відпасти, але natomість до католицької середутої Європи, до Австрії, мала прийти ще Баварія. Східна Галичина отримана з Карпатською Руссю мала стати одним із членів тої федерації. Мало це бути королівство під владою короля Сикста Пармабурбон, брата цісареви Зити. Цісар Карло вже не жив. Маршал Фош, відомий католик, гаряче попирал цей плян. На авдісії він прямо сказав о. Жанові: "той лайдак" Пуанкарے всьому бороздить. О. Жан навіть запізнався з плянованим королем Сикстом. Католицький табір програв,

Президент „Загальної Української Ради“
ім. Кость Левицький.

Д-р Кость Левицький, визначний український політичний діяч, президент Головної і Загальної Української Ради, перший прем'єр Західної Української Народної Республіки, дипломат і уповноважений Уряду ЗУНРеспубліки для заграницьких справ у Відні, з яким нераз співпрацював о. Жан у часі свого служіння Україні.

Бл. п. о. Й. Жан на дипломатичній службі українського уряду з д-ром Степаном Вітвіцьким — міністром заграницьких справ Західної Української Республіки, а отісля президентом Української Народної Республіки в екзилі. На знімці о. Жан написав: "10-го грудня 1919, Варшава, Польща, д-р Ст. Вітвіцький і я".

зскрема ж по смерті Папи Бенедикта XV, коли його наслідником став о. Ахіль Ратті, к. папський нунцій у Варшаві, як Пій XI. Переїшов масонський плян Європи, попираний гаряче през. Масариком теж масоном.

Трагічний рік у Відні перед признанням Галичини Польщі 15. III. 1923 року

З Парижа до Варшави о. Жан уже не вернувся, бо не було чого. Армія польсько-українська була розбита, Варшава ледве врятувалася. Поляки покинули українсько-польський союз та заключили з большевиками мир у Ризі. 1921 р. О. Жан, формально врахований през. Петрушевичем у склад заграницьких службовців, був висланій в осені зі західно-українською делегацією до Риги, де відбувалася Мирова Конференція. Добившись туди, по тяжких трудах наші нічого в Ризі не осягнули.

У 1921 р. була скликана перша сесія Ліги Народів до Женеви. Ліга Народів була заложена для береження ідеї самоозначення народів, тому Уряд Петрушевича прив'язував до неї велики надії. До Женеви виїхала знову поважна Західно-українська Делегація з д-ром Костем Левицьким як провідником. У делегацію був включений також о. Жан. Осягнули там принайменше ствердження, що Східна Галичина не належить до Польщі, яка має тільки тимчасовий мандат адміністрації. У Парижі по скінченні Версайської Мі-

МІСІЯ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІЯРХА ВЕДУТЬ ШПІОНАЖУ

В Єрусалимі стала голосною шпіонажна афера, в яку вмішина "Духовна Місія Московського Патріархату". Ізраїльська поліція арештувала 26-річного Вірменіна, вчителя танцю, під загідом доставлення шпіонажних матеріалів до згаданої Місії. Як виявило слідство, цей Вірменін уже частіше їздив до ССР, як теж він був у постійному зв'язку зо своїм "контактом" у Бейруті.

МІСІЯ МОСКОВСЬКОГО ПАТРІЯРХА
ВЕДУТЬ ШПІОНАЖУ

З ліквідацією цієї місії в Єрусалимі виникли згадані вище проблеми, а також інші. Задіяний відомий під псевдонімом "Ісаї" вірменський підприємець, який відомий як "богема" в Єрусалимі, відкривши в Єрусалимі фабрику для виготовлення індустріальних вентиляторів, які використовуються в Єгипті, він прагне зробити з цієї фабрики основу своєї нової держави.

Відомо, що він вже відправився в Єгипет.

Ісаї
Ісаї відомий під псевдонімом "Ісаї"

ХРИСТИЯНИ ПРОТИ ОБ'ЄДНАННЯ ЕГИПЕТ-ЛІБІЯ

Християни коптійського обряду, яких с оконо 6.000.000 у Єгипті, мають поважну проблему — загрозу свого існування. Копти побоюються, що разом зі злукою Єгипет-Лівія знову посилиться їх переслідування збоку музулман, зокрема ж їх воюючої організації "Іслам Братство", яке за часів Насера мусіло припинити свою діяльність, будучи забороненою організацією. За часу президента Садата "Братство" відновило свою діяльність і посилило свої впливи. В останніх часах почалися знову напади на християнсько-коптійські громади та підпали їх святынь.

АРГЕНТИНСЬКИЙ ПЕРОН І ВАТИКАН

Ватиканський "міністер загораничних справ", Архиєпископ Казаролі, відбув з колишнім аргентинським президентом Пероном перед його поворотом до Аргентини більш ніж одногодинну розмову. Як обі сторони опісля подали, їх стріча мала "приватний характер", при чому проголосовано, що Перон "відступив від думки" відбудут приватну аудієнцію в Папи Павла, щоб не виникати заніжих спекуляцій і інтерпретацій. Інші джерела подали, що Перон хотів бути в Папі, але йому відмовлено послухання.

(Далі буде)

НЕ ВІЛЬНО ВІЙСЬКОВОМУ СУДОВІ СУДИТИ СВЯЩЕНИКІВ

Трибунал Найвищого Суду в Колумбії рішив, що військовому судові на відмінний стану не вільно судити священиків, а мають вони бути передані юрисдикції цивільного суду.

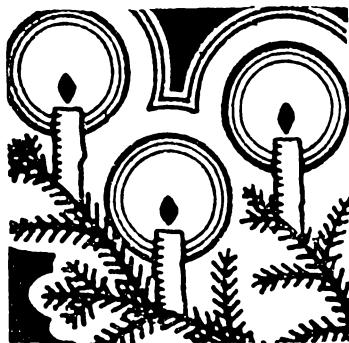
НЕГЕР АРХІЄПІСКОПОМ ВАШИНГТОНУ?

Вже раніше вінницький Кардинал-Архиєпископ О'Бойл заповів, що уступить зі свого уряду з огляду на приписаній вік уступлення. У головнині листопада він відвідав Папу, з яким — як говорять непотверджені вістки — мав обговорювати справу свого наступника, що ним мав бути — чорний негер, бо більшість вірних Вінницької архиєпархії мали б творити негри, які домагаються свого чорного архиєпископа.

ЕПИСКОПСЬКІ

КОНФЕРЕНЦІЇ

о. Ісидор Патрило ЧСВВ

Крім Соборів та Синодів у Католицькій Церкві, Західній і Східній, від останнього десятиліття почали діяти теж т.зв. Єпископські Конференції, хоч не все і не всюди називано їх так само. В останніх часах набрали вони особливо великого значення, зокрема після останнього Вселенського Ватиканського Собору; тому в серії Про Церковні Синоди необхідно і їм присвятили належну увагу.

Дослівно, "Конференція" означає те саме, що і Собор чи Синод, тобто: зібрання, спільні наради, дискусії, як теж спільні рішення, хоч самі Єпископські Конференції менш офіційні та менш урочисті і, як побачимо, не мають тієї самої канонічної сили, яку церковне право надає рішенням Соборів чи Синодів. Вони служать наче посередниками між поодинокими Соборами й у великих мірі їх у тому часі заступають.

Стислі бо Собори та Синоди не такі легкі до скликання та переведення; з тієї причини вони не можуть бути часті. Церковним правом вони приписані кожніх 20 років, але навіть раз і на 20 років ледве чи був цей припис додержаний у будь-якій Церкві. З другого ж боку, між одним та другим Собором-Синодом виривають нові важливі проблеми, які заторкують більше спархій і які не можуть чекати, але зараз вимагають спільног обговорення, а то й вирішення. Звідси постала в Церкві потреба, щоб таким вимогам ішшим способом зарадити.

Уже на самім початку треба сказати, що вони постали не силою закону, бо давніше право їх не приписувало і піхоте не наказував їх уряджувати. Такі Єпископські Конференції подиктувало саме життя, яке набагато випередило закон, який почався багато пізніше і властиво їх тільки потвердив.

Назвою конференцій можна б окреслити багато зібрань та спільніх нарад єпископату вже і в давніших та дуже давніх часах: як приклад, автори наводять часті спільні наради, на які в тяжких часах 4-го ст. скликав підлеглих собі

єпископів св. Василій чи св. Атанасій. Конференціями можна б теж назвати часті спільні зустрічі й наради спархів у нашій Київській митрополії, які малі місце досить часто, як згадують документи, з нагоди Сеймів у Варшаві, а зокрема ті часті й періодичні зібрання усіх наших єпископів з нагоди Василіянських Капітул, у яких вони в тому часі, як члени Чину, всі брали участь.

Однак властивий початок теперішні єпископські Конференції беруть із першої половини минулого сторіччя, яке не належало до найспокійніших, і було революційне під не одним оглядом, зокрема соціальним та політичним. Усі ті рухи та зміни часто заторквали і життя Церкви, для якої поставали з ними нові проблеми, які чекали скорого та спільног вирішення. Відкладати ті справи на Синоди чи Собори дуже часто було б запізно, бо треба було дійти зараз. Тому в поодиноких країнах усе частіше почали відвувати позасоборові зустрічі й наради. Так було в деяких країнах в Європі, головно не католицьких, зокрема ж у північній Америці й Австралії. У цих естаних, як теж деяких європейських країнах, був це крім того час переходу від місійної діяльності до повного спархічного оформлення, а далі період небувалого досі зросту та розвитку. Серед таких обставин щоденне життя висувало все нові проблеми, які вимагали від проводу місцевих Церков нових форм для їхньої розвязки, а тому теж і спільній дії. Там, у тих країнах, можна сказати, скристалізувалася ідея Єпископських Конференцій і вони падали їм форму, яку щойно пізніше перебрали теж інші Церкви.

Поширення Єпископських Конференцій

Такі спільні наради єпископату в дуже короткому часі виказали свою велику живучість. Вони себе повнотою виправдали і тому вже в другій половині того самого 19-го сторіччя, починаючи з 1864 року. Напри почали дораджувати їх теж іншим Церквам, у яких до того часу конференції

ще не були прийнялися і не практикувалися. 1891 року Папа Лев XIII-ий допоручав їх уже і в католицьких державах Італії, Австрії і Бразилії, а 1894 р. в Португалії й інших; бо вони показалися найбільш успішними, щоб зараз з місця вирішувати важливі й пильні проблеми, і таким способом Церква, діючи спільно, була спроможна на одностайну дію.

Тому цю вже загально прийняту практику санкціонував та перебрав поміж свої приписи теж церковний кодекс права Західної Церкви з 1917 року. Він зробив Єпископські Конференції обов'язковими для всіх, хоч покищо тільки не далі, як у межах поодиноких церковних провінцій-митрополій. Так то Церковне право надало канонічної сили та зробило для всіх обов'язком те, що саме життя давніше започаткувало та стало до того часу практикуватися вже в багатьох країнах.

У 292 каноні цього кодексу церковного права сказано, що, якщо Апостольський Престіл, через особливі обставини, не порішив інакше, Митрополит чи ті, які заступають їхнє місце, обов'язані принайменше раз на 5 років, скликати усіх єпископів свої Провінції-митрополій; на спільніх нарадах вони повинні розглянути всі заходи, які послужили б у їхніх спархіях для того, щоб поширити добро релігії та підготовити ті справи, якими мав би зайнятися найближчий Собор.

Стільки про Єпископські Конференції сказано в церковному кодексі права західної Церкви. Сказано ще дуже мало і без точного окреслення їхніх завдань та функцій, про які згадано тільки дуже загально. Такі Конференції передбачалися тільки в границях одної митрополії і навіть нема згадки, що вони могли б обхоплювати й ширші круги. Одна тільки точка була точно определена: вони повинні скликатися принайменше раз на 5 років.

Та життя і щоденні потреби дуже скоро й далеко випередили цей припис церковного права.

Насамперед з Конференції єпископів однієї митрополії вони поширюються на Конференції єпископату цілої країни. При сьогоднішніх засобах контактів та комунікації майже нема проблем, яка була б такою в одній тільки митрополії. Звичайно вони є спільні теж для всіх інших і тому рами одної якоїсь митрополії виявилися за вузькі й через те не надто успішні для їхньої розв'язки. Для тієї цілі дуже скоро і майже в усіх країнах почали скликати т. зв. Краєві Єпископські Конференції, в яких беруть участь усі єпископи якоїсь даної країни, а всі вони обговорюють разом і вирішують спільні для всіх проблеми.

Крім того, з тих самих рацій, що більшість проблем є спільна для всіх, в останніх часах учасники таких Краєвих Єпископських Конференцій не обмежуються до одного тільки обряду.

Після бенкету з нагоди загального засідання Української Єпископської Конференції в жовтні 1959 року в Римі. Зліва сидять ВПреосв. Владики: Платон Корниляк — Німеччина, Іван Прашибо — Австралія, Ісидор Борецький — Торонто, Амвросій Сенишин — Стемфорд, Митрополит Максим Германюк — Вінніпег, Митрополит Костянтин Богачевський — Філадельфія — предсідник Єпископської Конференції, Архієпископ Іван Бучко — Рим, Андрій Роборецький — Саскатун, Ніл Саварин — Едмонтон, Йосиф Шмондюк — Філадельфія і о. Protoархимандрит Павло Миськів — ЧСВВ — Рим. Зліва стоять Отці: д-р Орест Кунранець ЧСВВ — Рим, мокс. д-р Іван Хома — Рим, д-р Іван Гринюх — Мюнхен, канцлер Михайло Левенець — Париж, генеральний вікарій Павло Малюга ЧНІ — Лондон, генеральний вікарій Маврикій Вандемале ЧНІ — Париж, д-р Іриней Назарко ЧСВВ — Рим, генеральний консультант Атанасій Хміл ЧСВВ — Рим, монс. Юрій Мілянник — Рим, д-р Йосафат Рога ЧСВВ — Рим і д-р Сергій Федінняк ЧСВВ — Рим.

МОЛИТВА ДО...

ДОЛЯРА

Кажуть, що якийсь божевільний Американець уложив таку молитву до... долара:

"Доляре! Ти — творець усього, бо ти все створив і дальше твориш. Що хочеш — це руйнуєш, а що хочеш — це будуєш. Все в сучасному світі збудоване є створене тобою.

Ти, доляре, всемогутній: усе можеш. Будуєш прекрасні палати, катеджі, школи, університети, хмаросяги, а навіть цілі велетенські міста.

Ти — всюди присутній: у кишені робітника, в дорігій портмонетці сенатора, в касі якогось директора, на біржах, а передовсім у банках.

Молося тобі, доляре, не опускай мене ніколи!"

Так молився цей Американець перед банкнотом тисячі доларів.

Така молитва — це богохульство!

Доляр є небезпечний

Так. Доляр є небезпечний, бо він може людину знищити, але є й може людині послужити до добра.

Контієрі, найстарший італійський життєписець св. свящ. Йосафата, оповідає, що коли одного разу Олексій Дубович (пізніше чернець),

Закінчення статті: ЕПІСКОПСЬКІ КОНФЕРЕНЦІЇ

Тому вони стали міжбродів чи радше надобрядові і на них скликуються та беруть у них участь усі епархії даної країни, без ріжниці обряду; при тому само собою розуміється, що така їхня участь відноситься до тих справ, які є для всіх спільні та не заторкують обрядових окремішностей. Таким чином по різних країнах, у яких установлена українська епархія, наші епіскопи є повноправними членами відносних Краєвих Епіскопських Конференцій, а в Канаді український митрополит уже від років є на такій Конференції навіть Заступником Голови.

Такий, у загальному, був розвиток Епіскопських Конференцій ще перед останнім Вселенським Собором, який їх не тільки повнотою потвердив, але, як побачимо далі, ще й поширив їхні права та збільшив їхнє значення.

син виленського бургомістра Ігнатія Дубовича, приніс св. Йосафатові від батька більший банкнот на монастир, то св. Йосафат навіть не хотів узяти цього банкнота до рук, тільки щиро подякував і просив молодого Олексія віднести цей банкнот до поблизького склепу, в якому монастир був задовжений. При цій нагоді Святій сказав: "Я боюся кожного більшого банкнота, бо не знаю тасмиць, які в ньому криються. Він мене потягне, бо мовчить. Тому він — небезпечний". Подібно сталося і зі св. жебраком Риму Венедиктом Лябром. Коли одна прінціпесса (княгиня) передала йому більшу суму гроша, то Святій сказав: "Я боюся їх" і зараз їх відніс до найближчої церкви та вкинув у скарбону: "Для бідних".

Сказав наш Божественний Спаситель: "Продайте ваше майно і дайте милостиню. Зробіть собі гаманці, що не старіються, невичерпаний скарб на небі, де злодій приступу не має, ні міль не точить. Бо де скарб ваш, там буде і серце ваше" (Лук. 12, 33-35).

Зло долара

Доляр є тяжкий, бо він носить на собі піт соток, а може й тисячів людей. Він багатий у тягар людської праці й труду, і цей тягар становить його вартість.

Доляр ніколи не скаже нам що криється в його морщинах і схрещеннях. Він ніколи не виявить, який він сплямлений людською кров'ю, сльозами, пониженнем людської гідності, розчаруванням, безнадійністю, а то й самогубствами. Це ж він має на совіті усіх тих бідаків, які для нього замучилися працею, стратили здоров'я, а може й скоротили своє життя. А скільки померлих загнав він передчасно в могилу!

Доляр висвітлив дітям заказаний фільм і посіяв у їх душі зародки гріха:

Це він награв сороміцьку грамофонну пластинку і розбурхав досі чисту уяву молоді.

Це доляр так щедро розливає алкоголь, розпиває порядніх чоловіків і розбиває їх родини.

Це він розбудив жагу в душі юнака, щоб мати

доляра бодай кілька годин і за нього здобути трохи приємностей й радості життя! А що не було іншого способу, доляр зробив юнака злодієм, а згодом і грабіжником банків.

Це він оплатив і вислав листа до дружини, заявляючи, що чоловік не може довше жити з нею і зриwas подружнє життя.

Це доляр купив тіло вуличниці на кілька годин.

Це він оплатив усунення плоду з лона матері.

Це він заплатив за вбивчий револьвер і вбив свого ворога та осиротив родину.

"О, Господи, через скільки пальців не перешов цей доляр і скільки злочинів не доконав він у своїх довгих, мовчазних мандрівках. Тому боюся його, Господи!"

Добро доляра

А проте навіть найсвятіша людина без доляра не обайдеться. Він потрібний кожній людині для її власного прожитку, він конечний для прокормлення родини, для виховання й освіти дітей. Доляр потрібний не тільки одиці й родині, але кожній установі, кожній організації, суспільству, народові, а навіть Церкві. І Церква без грошей не може існувати, ні розвивати свою сучасну діяльність.

Тому ми доляр шануємо, його не розтрачуємо, для нього працюємо, бо праця, яку він представляє, коштує багато людського поту й крові.

А скільки добра чинить доляр! Це він оплачує ту дорогу "крижму", що її хресні батьки кладуть на новоохрещеного.

Це доляр кормить того розбавленого пустуна, підростка, що в нього здоров'я аж жахтить.

Це він клав хліб, молоко, м'ясо і все потрібне на родинний стіл.

Це він дав буквар, з якого вчитесь дітвак, але її він дав у руки юнака добру книжку, яка заохочує його до ідеалів, до саможертування, а навіть до священства.

Доляр оплачує лікаря-спеціяліста, що рятує життя цінній людині, він оплачує ліки й шпиталь.

Це він дає милостиню вбогому, він дає в церкві "на Боже", він буде сиротинець для сиріт, дім для старців, шпиталь для хворих, церкву для віруючих.

А в нас — Українців тут за морем, доляр підтримує добру пресу, наукові інституції і видання, творить культурні фондациї, фондує українські катедри при чужих університетах, буде величаві українські церкви і тим спричиняється до збереження нашої ідентичності.

Врешті доляр помагає нашим бідним, обідрам ім і голодним Братям і Сестрам у Рідному Краю, чи на засланні, не тільки фінансово й харитативно, але й пропагандою їхньої кривди перед цілим світом.

Тому:

шануймо доляр, щадім його, не розтрачуймо його. Але з другого боку, не будьмо скупі грошеві люби і загарливі скнари, що на ніяку ціль не дають ані цента. "Не збирайте собі скарбів на землі" — сказан Христос (Мат. 6, 19). Не служім долярові, бо не ми, а він має служити нам сповідні добрі завдання особисті, національні і Божі. "Де с скарб ваш, там буде і серце ваше" (Мат. 6, 21).

ДЕНЬ МОЛИТВИ ЗА МИР У ЧІЛЄ

В столичному місті Сантьяго, Чілє, відбувається "День молитви за мир у Чілє" в одній з місцевих католицьких церков. Молитвами проводив Кардинал Равль Сільва Генріквез. У молініях узяли спільну участь католики, протестанти та жиди.

ПАПА ПРИЙНЯВ ЕСПАНСЬКИХ ТОРЕАДОРІВ

Дуже приязно прийняв Папа Павло 160 еспанських матадорів і тореадорів на авдієнції, що дало основу тим "бико-борцям" думати, що Папа доцінє їх зайняття. Це в XI-му сторіччі Папа Григорій VI-ий кинув клятву на всіх борців з биками та на глядачів "корріди" — улюбленого видовища боротьби з биками в еспансько-мовному світі. На домагання цісаря Карла V-го цю клятву знесено.

НЕМА ЦЕРКОВНОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ НА "ПОДРУЖЖЯ БЕЗ ВІНЧАННЯ"

Лютеранські єпископи Данії спільно відкинули зроблену пропозицію, щоб церковно благословити "подружжя без вінчання", кажучи, що вони не мають на це ніякого права, бо благословили б ци узаконювали б звичайнє наложництво.

ПАРОХИ НА ЧАС, А НЕ ДОСМЕРТНО

Дві швейцарські спархії ввели в себе нову зasadу, а саме, що парох не є призначений на парофію досмертно, але на час, який не може перевищити 15 років, що було б найдовшим часом парохування. Як причину того подали, що коротший час дас більше спонук парохові краще працювати, бо коли парох знає, що його не можна "зрушити" з парофії до смерті, то й ревність його "пригасає". Досі було за латинським правом так, що парох є "непорушний" до смерті на своєму місці.

Деталь із картини виконання мистця Мирона Левицького

"ЙОСИФЕ, СИНУ ДАВИДА!" (Мт. I, 20)

о. В. Ваврик ЧСВВ

Про св. Йосифа говорять нам трохи більше лише два свангелисти в оповіданні про дитячий вік Ісуса Христа; себто Матей у розділах першім і другім, та Лука в таких же розділах свого свангелія. Іоан два рази згадує, що люди називали Ісуса, сином Йосифа (1, 45; 6, 42). Так і в Назареті напевно нарід думав, що Ісус с Йосифів син. Але частіше називали Ісуса "Назарянином". Що в оповіданні про прилюдну діяльність Христа нічого не згадується про св. Йосифа, це дас нам право догадуватися, що він уже тоді не жив.

Звернімо тепер увагу на те, що читаємо в оповіданні про дитячий вік Ісуса. З цього доведеться, що Йосиф жив у Назареті, але "походив з дому й роду Давида" (Лк. 2, 4). Це чи не вказує, що він не лише походив з Давидового роду, але належав до визначеної лінії цього роду? Був гірі заручений з дівою Марією, що також була з роду Давида.

Звикли ми до того, що наші колядки за старими апокрифічними переданнями співають: "Йосиф старецький". Нема причин таке говорити! Навіть було б дивне, щоб ще і з того сміялися люди поза плечі: "Такий старий, а вона ж — квітка щойно розквітла". Скоріше він був у час заручин за тодішнім звичаєм десь 20-24-літній. Заручини тривали тоді в Ізраїлі один рік. По році молодий брав свою наречену до свого дому і тоді відбувалося весілля, заключали властиве подружжя.

Св. Матей, не згадавши про Благовіщення,

каже просто: "заки вони зійшлися, виявилося, що вона (Марія) була вагітна" (1, 18). — хоч вказує на Св. Духа, що спричинив це св. воплочення. Хотів Йосиф "тайком відпустити" Марію, бо не зінав усієї тайни, аж ангел Господній відкрив її йому. Ангел сказав Йосифові взяти до себе Марію Діву як свою жінку та бути при Ісусі як його правний батько: "Ти даси їйому ім'я Ісус" (Мт. 1, 21).

У свангелії св. Луки, в другому розділі, називається частине Йосифа батьком Ісуса: "Батько його і маті дивувалися тому" (стих 33); "Батьки його" (Ісуса) (стих 41); Марія каже до Ісуса: "Ось батько твій і я, болючи, шукали тебе" (стих 48); "І був їм слухняний" (стих 51). Рятуючи Іння і Матір перед злобою Ірода, Йосиф робить все, як муж Марії і батько Ісуса: втікає до Єгипту, вертається звідтам, вибирає містечко Назарет, як безпечніше (Мт. 2).

Перед законом Йосиф був мужем Марії Діви і звідси Ісус перед законом уходив за його сина. Хоч Йосиф не був тілесним батьком Ісуса, але перед людьми сама Марія не вміла його інакше назвати, як "батьком", бо Ісус був прибраним сином Йосифа та й не було тоді відповідної назви, щоб точно визначити все тайство того вітніства. Ні Марія ні Йосиф не могли тут нічого зарадити, щоб люди не вважали Ісуса за тілесного Йосифового сина. "Ісус був, як гадали (люди), сином Йосифа" (Лк. 3, 23).

Ми звикли називати св. Йосифа "опікуном"

Св. Йосифе, помагай нам у наших труднощах!

Ісуса. Але того замало! Бо в родоводах Ісуса, які знаходимо в євангеліях Матея (гл. 1) і Луки (гл. 3), злучений Ісус із Давидом, як його нащадок, через св. Йосифа. Ішлося тут про право наслідства, право до трону Давида. Глядім добре, що євангелисти кладуть ім'я Йосифа у ряді бувших царів, на рівні з ними. Отже у Йосифі зосередилося те право наслідства до трону Давида в часах Ісуса Христа. Тому вище ми й сказали, що св. Йосиф "належав до визначеної лінії цього роду". Але в лінії родоводу від Давида є багато випадків, що право наслідства до трону Давида передавалося через адоптацію (усиновлення). Наприклад візьмім Салатіїла й Зоровавела. Читасмо в євангелії св. Матея: "у Єхонії народився Салатійл, у Салатіїла Зоронавел" (1, 12). Але пророк Еремія каже, що Єхонія був бездітний (22, 30); тому мусів адоптувати Салатійла, щоб передати на нього право наслідства до трону. Салатійл же передав право наслідства (через адоптування) Зоронавелеві, нащадкові Єхонії, і так повернув здобуте право назад у рід Єхонії. Бачимо, як високо цінили в роді Давида право до трону.

Йосиф, хоч збіднілій, мав право наслідства до трону і, адоптуючи Ісуса, передав те право йому. Хоч і Марія, Пресв. Мати Ісуса, була з роду Давида, але вона не могла передати йому права до трону, бо воно йшло по чоловічій лінії! І це було особливіше завдання Йосифа: передати Ісусові право наслідства до трону Давида! Хоч мусимо тут підкреслити, що не треба було від Йосифа тієї адоптації Ісуса, бо вже сам Отець Небесний призначив Йосифа за "законного батька" Месії-Христа, коли ангел сказав Йосифові надати ім'я синові Марії, його законної жінки. Отже тут не була людська адоптація, а вирішена в небі та подана до відома Йосифові ангелом.

Тепер нам ясне, чому було сказано, що називати Йосифа лише "опікуном" Ісуса, то замало! Через Йосифа Ісус зв'язаний з наслідством Давида, а дальше Авраама, зв'язаний з ниткою історії спасіння в Старому Завіті. Що більше: Він

не лише є нащадком насліддя, але Він є сам: Насліддя-Спадок Божий для нас! Він нащадок царів, але "царство Його не від світу цього"!

СВЯЩЕНИКИ ОБВИНУВАЮТЬ БРИТИСЬКИХ СОЛДАТІВ

65 католицьких священиків у Белфасті, Північна Ірландія, оприлюднило заяву з тяжкими обвинуваченнями британських солдатів. Вони звинують солдатам, що: стріляють без розбору на вік і статі цивільних мирних людей; супроти цивільного населення вживають методів насилия; арештованих жахливо б'ють і в нелюдський спосіб з ними поводяться, щоб вимусити на них зізнання про принадлежність до забороненої республіканської ірландської армії або виявити їм знані особи, що з нею пов'язані.

МІСІОНЕРИ ВИКОРИСТОВУЮТЬ БІДНИХ

Представники двох індіанських (Отарі й Пампуріані) племен у Перу, Полуднева Америка, заявили, що вони не можуть дати себе далі використовувати місіонерами, як подала інформація служба Католицького Осередку в Ліма, Перу. Представники Індіян заявили, що місіонери відлучували Індіян від їх родин, заманюючи їх під покришкою "фахового вишколу" до своїх становищ, де їх заставляли працювати для себе, не даючи їм ніякої винагороди. Один з індіанських представників заявив, що Індіям не потрібно християнства, яке їх експлуатує, бо вони мають свого "бога Тазорінтзена", який їх не використовує.

ПОЛЬСЬКІ МОНАХИ ДО ЮГОСЛАВІЇ

Три польські монахи Чину оо. Павлістів, за благословенням архієпископа Загребу, перебралися в Карловач-Каменсько, щоб відновити тут колись існуючі монастирі Павлістів у Хорватії.

"ЦЕРКВА СЛУЖИТИМЕ... НЕ ЯК ЧУЖИНКА"

"Церква хоче всюди й завжди служити і то не як чужинка, але як Азійська Церква між Азіятами, як Індонезійська Церква між Індонезійцями". — сказав Папа Павло індонезійському президентові Сугарто під час його відвідин у Папі. — Хоч післанництво Церкви в першій мірі є духовної натури, то Церква робить великий вклад у суспільний розвій, а зокрема в науково-виховну і соціальну діяльнікі. Президент Сугарто зо свого боку подякував Папі Павлові за його великі зусилля для світового миру та згоди посеред людей.

ЧИМ є В ЖИТТІ

ЛЮДИНИ ПАРАФІЯ?

Mira Гірська

У нашому часі, живучи у великому місті, коли хочете знати хто з якої околиці, вистачає спитати до якої парафії належить. Та в широкому розумінні, парафія є чимсь більше, як дистрикт у місті. Це частина спархії віддана під опіку священика, це адміністративна одиниця в структурі Церкви. Парафія, якої осередком є храм — це спільнота, в якій Христос є головою, священик

Парафія — це спільнота, яку об'єднує в одну духовну родину Ісус Христос через своїх священників. Святкування 50-річчя священства о. Юрія Жидана ЧСВВ в церкві Непорочного Зачаття в Дітройті. Гемтремку.

заступником, а вірні членами. Не мертві камені, з яких збудовані будинки, але живі люди становлять парафію. І від них залежить її, — що так скажу, — обличчя. Молоді, в такій самій мірі як і старші люди, мають обов'язки супроти своєї парафії — всі вони вкладають частину себе і є відповідальні за успіх чи неуспіх парафії. Церква, чи вона буде під покровом св. Анни чи св. Петра — все буде парафіяльною церквою, але парафія, як спільнота буде поступати вперед у залежності від засікання і активної праці своїх членів. Одна рів прийняті до відома існування парафії і користуватися її послугами, а друга рів, брати участь у її житті і старатися про її розвиток.

Підставою або фундаментом кожної парафії є її внутрішнє, чи сказавши інакше: духове життя. Духовість подавана парафією повинна бути все на першому місці, коли бажаємо користі для себе і для парафії, як спільноти, бо через участь у спільніх молитвах Христос живе в нас і кожий з нас живе у Христі. Кожна без важкої причини пропущена Служба Божа, це не тільки особиста втрата духовних цінностів, але й загальна втрата. Кожний проект, який зниде через брак гіддержки збоку парафіян — це невідјалувана втрата. Відомо, що багато з таких людей, які думають, що вислухання недільної Служби Божої вистачає, щоб здобути ім'я "доброго" християнина. А ще більше з таких людей, які мають намір через парафію здобути не особисту досконалість, але матеріальну опіку чи поміч, а старання за добро парафії залишають другим.

Кожний член парафії, чи це дорослий чи дитина, має подвійний обов'язок супроти парафії — духовий і матеріальний. Правда, від дітей не вимагається буквального сповнювання обов'язків, бо ж вони щойно приготовляються до життя, але власне від їх доброго приготування залежить, який напрям візьме їх життя в дорослому віці.

Коли вони в дитинстві навчаються легковажити Божі Заповіді, то як зможуть вони стати примірними християнами пізніше? Коли родичі не навчають їх правильного розуміння обов'язків, головною своїм прикладом, то як можуть сподіватися, що їхні діти будуть сповнені приписані обов'язки, коли самі стануть батьками? Коли в хаті не звертається уваги на молитву, то хіба можна сподіватися уважної участі в богослужіннях? Коли в хаті жертву на удержання церкви поминається мовчанкою, то звідкіля молода людина буде знати, що це її обов'язок дбати про добро церкви?

А кожний дорослий член парафії є обов'язаний удержувати парафію: Божий храм, парафіяльний дім, школу чи іншу установу, звязану з парафією. Звичайно, є виїмки, коли хтось незаможний або коли родину навістило якесь нещастя; але тоді приналежні обов'язки треба замінити на молитву.

Бо ж кожний, записуючися до парафії, бере на себе обов'язки, а відказуючись від них, дас до пізнання, що життя і будучість парафії йому Єайдужі. Парафія потрібна йому тільки для деяких функцій, до яких він чи вона приписують особливішу вагу в житті, але загально релігію вони беруть злегка.

Всі ті, які вважають, що заплата річної вкладки уповноважлює їх до всіх привілеїв, що їм усе від парафії належиться — дуже помиляються. Навіть світські організації чи установи вимагають від своїх членів підчинення і виконування деяких приписів, а добро і розвиток — це відповідальність усіх, а не тільки поодиноких членів. Таке ж саме відношення і зобов'язання стосується і до парафії.

Тільки ті можуть рахувати себе парафіянами, які сповнюють свої повинності як у духовній, так і в матеріальній ділянці. Парафразуючи Христові слова, що "багато є покликаних, але вибраних мало", можемо сказати:

"Багато є таких, що називають себе парафіянами, але мало таких, які на це ім'я заслуговують".

ВАТИКАН І ГІТЛЕРІВСЬКИЙ ПРОВІДНИК БОРМАН

Ватиканський пресовий речник заявив, що Ватиканові "невідомо про якусь пряму поміч збоку Ватикану при втечі Мартина Бормана до Полуднової Америки". І тому Ватикан заперечує те, що подав лондонський щоденник "Дейл Експрес", будьто би при помочі Ватикану, аргентинського Перона та одного впливового полуднovo-американського політика Мартина Борман утік з Берліна в останніх днях війни до Полуднової Америки, де він сьогодні живе, як багатий підприємець. Однак — сказав ватиканський реч-

ник — воно не є виключене, що Борман під якимсь фальшивим прізвищем просив якогось священика про поміч і її одержав. Можна припустити, що тим "якимсь" священиком був хтось з ватиканських урядовців, який виступав як приватна особа, а не урядовець Ватикану, а тим самим Ватикан офіційно не помагав Борманові.

"БІЛА МЕНШІСТЬ НЕ ПІЗНАЛА ЗНАКІВ ЧАСУ"

Африканська держава Родезія, яка кілька років тому проголосила свою незалежність від Англії, є вповні опанована малою частиною білих Європейців, які проводять жахливу дискримінацію чорного населення. Родезія має 5.400.000 мешканців, з чого є негрів 94%, білих 5% і інших 1 %. Проти політики уряду, який є виключно в руках білих, виступає місцеве чорне населення. Недавно один з родезійських католицьких Владик єпископ Лемонт з Унталі рішуче засудив політику уряду, кажучи, що: "Біла меншість не пізнала знаків часу... Африканці Родезії ненавидять теперішній уряд, який не має ніякого довір'я посеред населення... Звичайні робітники, дрібні урядовці, вчителі... вважають людей з теперішнього уряду поневолювачами, а чорні самі почуваються переслідуваннями". Деякі професії та уряди є виключені для Африканців, бо зарезервовані виключно для білих, які користуються всякими привілеями. Річний прибуток на білого виносить близько \$3.500.00, а на чорного всього \$320.00. Єпископ Лемонт питає: Як довго зможе біла меншість задержати такий стан, щоб не покласти краю терпеливості чорного населення?

МОЛОДЬ КРАЩА ВІД БАТЬКІВ

Такий погляд висловив славний французький богослов — о. Іво Конгар у пресовому інтерв'ю з мексиканським часописом "Ексельзіор". Він каже, що сьогоднішня молодь набагато шляхетніша та більш християнська, ніж її батьки, хоч з правдою, "що сьогоднішня молодь відкідає деякі зовнішні форми Церкви". Конгар уважає, що це зовсім фальшивий підхід, коли ставимо на одну площину критичний підхід молоді до Церкви з утратою терпеливості чорного населення.

СПІЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ХРИСТИАНСЬКИХ ЦЕРКОВ

Голяндська Національна Рада Церков заплянувала на 1974 рік спільну конференцію представників усіх Християнських Церков у Голяндії. Ціллю запланованої конференції — за словами генерального секретаря Ради — є: "Братність усіх християн на основі Євангелія Ісуса Христа її служіння мирові, справедливості та єдності між людьми".

Українська католицька Епархія під проводом Первоєпарха — Блаженнішого Верховного Архиєпископа Йосифа Сліпого. Зліва сидять ВПреосвященні Владики: Ісидор Борецький, АЄп. Іван Бучко, Митр. Максим Германюк, Верховний Архиєпископ Йосиф (стоїть), Митр. Амвросій Сенишин, Ніл Саварин, Йосиф Шмондюк. Стоять від ліва ВПреосв. Владики: бл. п. Іван Стак, Володимир Маланчук, Яким Сегеді, Августин Горняк, Ярослав Габро, Іван Прашко, Платон Корниляк, Андрій Сапеляк і Василь Лостен. Знімка зроблена після синодальних нарад у листопаді 1971 року в Римі.

УКРАЇНСЬКА АРХІЄПІСКОПСЬКА КОНСТИТУЦІЯ І СТАНОВИЩЕ ВАТИКАНУ

о. О. Купранець ЧСВВ

Останніх декілька років нашої церковної дійсності було сповненін усякою бурхливістю. Ота бурхливість не внесла в нашу Церкву нічого, що причинилося б до її реального зросту або скріплення її сил унутрі чи назовні, але, — і то зовсім певно, — навпаки. Правда, за бурхливістю прийшло успокоення, в часі якого можна було вже зробити деякі підсумки, які — на жаль — дають негативні висліди, при чому годі заперечити факт, що замість любові й об'єднання в нашій Церкві, прийшов якраз противний ефект. Усяку аналізу того явища залишаємо за іншими, хоч воно й так є публичною тайною, яку кожний сам бачить і знає.

Справа заснування Українського Патріярхату, яка проводилася саме в тому бурхливому періоді, як теж і була безпосередньою причиною його бурхливости, в кінцевому висліді не знайшла спочуття ні в Апостольського Престолу, ні в

ширших кругах Католицької Церкви взагалі. Навпаки, вона натрапила на рішучий спротив і офіційне заперечення збоку Апостольського Престолу, не зважаючи на різні — второні й правильні чи помилкові та павіті деякі безглазді — зусилля з українського боку.

Не знаємо чи недавнє письмо Ватиканського Секретаря Стану — Кардинала Війо, розіслане через краєві Апостольські Нунціатури до всіх наших Преосв. Владик, у справі заборони сформування "Конституції Української Католицької Церкви", треба чи можна вважати останнім акордом у цілій тій кількалітній боротьбі, чи ще ні. Проте певно знаємо, що це письмо викликало різну реакцію в українських і не-українських кругах. Понижче подаємо в перекладі одну з таких не-українських реакцій:

"РІМ ЗАЯВЛЯЄ: НІЯКЕ ПІДНЕСЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ ДО ПАТРІЯРХА-

ТУ" (Rom erklärt: Kein Patriarchatsrang fuer ukrainische Kirche, Bericht der roemischen Redaktion der Kathpress, KATHPRESS, Wien, 6. November 1972, Nr. 256, Beilage, k/hu).

"Спроба установити в Україні Католицький Патріярхат була Ватиканом прилюдно відкинена. 'Уточнення', що його при кінці тижня пресовий уряд Апостольського Престолу розповсюдив, кидає дещо світла на дотепер у темряві виростаючу російську галузку ватиканської східної політики.

"Кардинал Йосиф Сліпій, у Римі резидуючий 80-річний Голова Української Церкви, перед деяким часом вислав до всіх своїх братів у спіскопстві по всьому світі розсіяної Української Екзильної Церкви опрацьований план для заснування Патріярхату Української Церкви, який (—план) передбачає його не тільки Патріярхом, але теж і "посередником" Апостольського Престолу супроти Московської Церкви й уряду (... , der ihn nicht nur als Patriarch vorsah, sondern auch als "Mittler" des HI. Stuhls gegenueber Moskauer Kirche und Regierung.)

"На основі пресового звідомлення в римському щоденнику "Іль Темпо" Ватикан був спонуканий виявити частину письма, що його вислав Секретар Стану — Кардинал Жан Віно через відповідних Нунціїв до українських екзильних спіскопів. У цьому (—письмі) виразно твердиться, 'що Українська Церква не є піднесена до (гідності) Патріярхату, щі поза Апостольським Престолом ніякої юрисдикції над територіями (Bereich) поодиноких єпископств не посідає'. Іншими словами — говориться у повідомленні пресового уряду (Ватикану) — якщо навіть в Українській Церкві групи єпископств підчинилися під митрополита, не існує одинак 'інфра романум понтіфічем', тобто поза римським Папою, ніякий інший церковний авторитет, якому єпископи і їх територія були би підчинені.

"Ілан Сліпого був крім релігійної теж політичної натури: Український Патріярх видавався йому більш відповідний як якийсь римський Кардинал, щоб нап'ятнувати переслідування католиків і їх священиків і єпископів ув Україні. Як відомо, то частина тамошніх католицьких громад була просто включена в Російську Православну Церкву. Неодин раз Кардинал Сліпій гіркими слівами оскаржував ватиканську дипломатію, що вона ігнорує проблему Української Церкви. Сліпій, який по довголітньому ув'язненні на інтервенцію Папи Івана ХХІІІ в 1963 р. був звільнений з російської в'язниці, останньо під час (Папського) Єпископського Синodu осінню 1971 в Римі закирав Ватиканові, що (Ватикан) 'з причин політичної цілеспрямованості' мовчить. В одній римській парафії (— св. Сергія й Вакха) Українців Верховний Архиєпископ Львова влаштував музей з предметами й пам'ятками про 'Церкву Мовчання'.

"Ватиканські відвідувачі в Москві, між ними президент Секретаріату З'єднання — Кардинал Віллебрандс, секретар 'Пропаганди Віри' — Архиєпископ Пінедолі і не навпослідок 'міністер заграницьких справ' Ватикану — Архиєпископ Казаролі, досі публично не заперечили претенсій (домагань) Російської Православної Церкви щодо християн України й невизнання їх Упії з Римом. Виглядає, що ватиканська дипломатія в своїх далекосхідних зусиллях не діється перешкодити навіть 'нетерпеливим' Кардиналом Сліпим". На гадку спостерігачів воно очевидне, що по останніх 'виявленнях' ватикансько-московська зустріч на вершинах (Гірфель) наблизилася далі на один крок."

Стільки пише "Катпрес".

На маргініс цієї статті ми дозволимо собі поставити деякі малі завваження:

1. Чому досі не опубліковано тексту проскуту Конституції Української Католицької Церкви, щоб український церковний народ, священики й мирянин, принайменні знали над чим заборонено дискутувати нашим Преосв. Владикам? Усі будуть "боронити" те, чого не знають! Деякі знову будуть вкладати в Конституцію таке, чого там напевно нема, як от напр. у перекладі повище наведеної статті читаемо, що наш Патріярх мав би теж бути "посередником" між Апостольським Престолом і Російською Православною Церквою та московським урядом. Якщо так, то в якому розумінні?

2. Ми читали в деяких пресових органах, що наші деякі Преосв. Владики "гідно" відповіли Апостольському Престолові на листа-заборону Кардинала Війо. Якщо це була "гідна" відповідь Єпископа Української Католицької Церкви, то чому вона не була подана до публичного відома в пресі, подібно як і був поданий лист Кардинала Війо, щоб народ сам міг собі створити повний образ, а не мусів приймати того тільки "на слово" неозначененої особи, хоч би й редактора часопису. Чому виявляти церковному народові одне, а друге скривати перед ним, наче б лякатися "повної правди", хоч цього вимагала б справедливість у такій справі, щоб знати "медалью" з обох сторін.

ВСЕСВІТНЯ РАБІНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

Вибрали у жовтні в Єрусалимі головний рабін Ізраїля — Шльомо Горен заповідає скликання всесвітньої рабінської конференції, якої головною метою є шукати розв'язок на актуальні проблеми юдаїзму та юдівства.

ПІДГІРЦІ - ПЛІНЕСЬКО

ПРАСТАРА

ВАСИЛІЯНСЬКА ОБІТЕЛЬ

Мирон Потопник

Прогулянка Львов'ян перед Василіянською церквою в Підгірцях — Пліснеську в 1932 р.

Пліснесько це південно-західня частина Підгірець, золочівського повіту, положена на високій площині Вороняків. У давнину стояв у тому місці старинний руський город. правдоподібно ще з передісторичних часів. Площина піднесена, повна диких ярів, покрита в більшій частині лісом. На узбіччю горбовини видніє серед лісів, віддалена від села 2 км., мурована церква з монастирем об. Василіян, обрежена з трьох сторін узгірями, по-російським буковим лісом, — звана в околиці "Підгорецький монастир на Пліснеську". Недалеко від монастиря на південі лежить на вищім узгір'ю урочище давнього монастиря й дерев'яної церкви, яка проіснувала до 1706 року. На півночі гори, на якій стоїть монастир, стрімка стежка на широку горбовину, частинно залисенну. Вздовж тієї площини тягнуться два рівнобіжні земні вали, а поза ними вже є орне поле. Минувши ці два вали, входиться на спадисту гору, на якій є висока могила. Цю могилу розкопано на приказ австрійського губернатора Гавера в 1816 р., і знайдено в ній людські кості, два залізні цвяхи, куски скла і черепки з глиняних начинь. Крім цієї могили є ще на цій площині багато менших могил, найбільше побіч тих двох валів при доріжці до села. Роблені в різних часах розшуки свідчать, що не всі ті могили походять з одного часу. Вони становлять одинокий слід старинного города, який у 12 і 13 стол. занимав визначне становище в Галицькій Русі.

Першу згадку про цей город знаходимо в "Слові о Полку Ігореві". Поет описує сон Вел. Київського Князя Святослава, і каже, що: "усю ніч звечора бісові ворони крякали коло Пліснеська на оболоні". В часі виліпів Ігоря на Половців, панував у Галичі його тесть Ярослав. Після смерті Ярослава в 1187 р. бояри вигнали його сина Володимира з Галича. Вигнаний князь

подався до угорського короля в 1188 р., з проханням за поміч; що є записане в "Київському Літописі". Тимчасом Галичем заволодів Роман Князь Волинський, порозумівшись в тім наперед з деякими галицькими боярами. Хоч Роман мусів уступати перед величними силами Угрів, але вкоротці одержав поміч від свого тестя Рюрика, побив Угрів і заняв Пліснесько. Угри не раді тому, що Роман заволодів таким важливим городом, скріпили свої війська, і після завзятої боротьби відбрали від Романа Пліснесько. Але в 1190 р. мусіли Угри знову уступити з Галичини і тоді Пліснеськом заволодів Володимир, син Ярослава. Після безпомінної смерті Володимира в 1198 р. сіз у Галичі Роман кн. Волинський, а коли він погляд у боротьбі під Завихостом 1205 року, почалася знову затяжна боротьба між князями за Галицьку Землю. Безперечне право до Пліснеська мали сини Романа: Данило й Василько. Вони розгромили Угри у битві над Стиром і Случею, погодилися з іншими князями та 1231 р. вдалили спільними силами на Пліснесько, опановане угорськими сторонниками. Після завзятої боротьби, кн. Данило здобув Пліснесько. Але в 1241 р. Татари напали на Русь, і тоді здобули також Пліснесько, і знищили город до основ. Після цього татарського погromу, город Пліснесько вже не відбудувався, але правдоподібно побудовано обронний замок у недалекім Олеську як твердиню проти ворогів.

У різних часах перепроваджувано на давнім городищі археологічні розшуки. У 1811 р. розкопав три могили священик Василіянин о. Варлаам Кампаневич. У 1833 р. розшуки робив Дзялянський, 1854 р. Белявський, 1874 — Шанявський і Зменецький, усі визначні археологи. Деякі предмети знайдені під час розкопів, були в підгорецьким замку до 1-ої війни, деякі в музею Осолін-

Ірина Захарків

ВІРА НАДІЯ ЛЮБОВ

(в роковини 22-го січня)

На підставі цих трьох шляхетних чеснот будуться здорову родину, силну організацію та непереможну націю. Бо ж *віра* залізо ламас, без *надії* важко уявити життя, а довкруги *любові* "крутиться ввесі світ". Від віків Український Народ дорожив цими трьома чеснотами, переводячи їх у щоденне життя, а коли в родині було кілька

дівчаток, то три з них часто носили імена — Єира, Надія, Любов.

**

Усім нам знані часи Визвольних Змагань 1917-20-х років, коли новостворена Українська Держава потребувала різноманітних жертв та посвят...

Молоденька тоді, вчителька — відома зі свого артистично-каліграфічного письма, на запрошення судді у Вишнівчику, Галичина, стала головною секретаркою суду. Та на жаль, не довго прийшлося їй служити Україні, бо з хвилиною польської окупації прийшли нові зміни у Західній Україні. Поляки відмовили праці молодій учительці на Рідних Землях, але пропонували великий вибір у Польщі. Як ревна українська патріотка, вона відкнула пропозицію окупантів, і з вірою в Божу поміч, доброю надією на краще завтра та любов'ю до свого Народу, вперто виконувала нелегку працю для поневоленої Батьківщини.

Одружившися з Січовиком, вони обос постановили, що їхні діти обов'язково мають ходити не до польської, але української початкової школи. Це була скомплікована справа, бо Поляки нена-

Закінчення статті: ПІДГІРЦІ-ПЛІСНЕСЬКО

ських у Львові, децьо в історичному музею в Кракові. Деякі предмети знайдені на Пліснеську, були на археологічній виставці у Львові 1885 р. Докладний ситуаційний план Пліснеська зладив археолог Моравський та долучив його до своєї праці п. и. "Жут ока на щонкі гісторичне гроду руського, існідь званого Plisnesko". О. капонік Петрушевич у популярній книжечці "Зоря" з 1870 р. пише про зв'язок села Компів з давнім Пліснеськом. Року 1906 Василь Іцулат переводив на Пліснеську археологічно-топографічні студії, вислідом яких була його цінна праця п. и. "Вид Пліснеська в "Слові о полку Ігореві". 1916.

Первісне заложення монастиря, за віководством переданим, приписують княжі Олени, дочки Всеволода кн. Белзького, а згодом дружині короля Болеслава Встидливого. Так записано в монастирськім літописі з 1699 року.

В 1180 р. кн. Олена побудувала в лісі першу церкву Преображення і поселила при ній ченців Василіян. Монастир разом з городом Пліснеськом знищили Татари 1241 р., заціліла тільки в лісі старенька церковця. В околицях Підгірця по сьогоднішній день ще живе тридиця, що тут колись панувала "цариця" Олена, що мала свій замок у тому місці, де тепер сусіднє сільце Монастирок, де був також колись маленький монастир,

можливо принадливий до підгородецького монастиря. У "Сводній Літописі" є згадка про те, що 'Олену, дочку Всеволода кн. Белзького, облягали Татари коло города Пліснеська"; з того можна догадуватися, що це міг бути той самий замок, про який говорить місцеве передання. За традицією "Княжна Олена зі своїми дружинниками рошила з обложеного Татарами замку випади, ниніща татарські чамбули, так що хан Баттій залишив облогу замку, і, знищивши околиці Пліснеська, був змушені покинути ці сторони". Говорить традиція, що: "Княжна Олена побудувала в своєму царстві сто церквей". У Голубиці, в старій церкві с на стіні давно кимось намальований образ, на яким представлена битва княжни Олени в околиці Пліснеська.

При цій церковці, що оциліла від татарського знищенні, часто задержувалися ченці-паломники. Один з таких паломників, "старець Симеон", родом з Білого Каменя, по короткому побуті на Атосі, де постригся в ченці, вернувся з Атосу до Підгірця, поселився при церковці в лісовій пущі та помер тут 25 вересня 1625 р. в 42 році життя, призначивши все своє майно в Білім Камені на будову нової церкви, бо стара церква вже починала валитися.

(Далі буде)

виділи "Гайдамаків" — так називали окупанти ту молоду українську родину, що була основником Т-ва "Просвіта", а вчителька була її головою, як також на плечах той молодої родини спочивала вся громадянська праця. Помимо того, що "Просвіта" являлася легальним товариством, то при кожній контролі польська "влада" мала різні застереження, що починалися словом — "але"... Все ж таки по довгих стараннях і великих труднощах, молода вчителька одержала дозвіл від польської влади зорганізувати початкову школу під умовою, що учні переходили річні іспити в польських школах для одержання свідоцтв. Спершу молода вчителька сама вчила ту горстку українських дітей, що жили в малому приселку заможніших хуторів, але через відповідальність у домашній господарці та працю на народній інві, час її був дуже обмежений, і тому вона підшукала вчителя, що занявся виключно навчанням дітей. То була початкова українська школа, в якій діти набирали знання історії й географії України, як також знайомилися з правою про окупанта їхньої Батьківщини, чого вони були б не осягнули в польській школі. Для урізноманітнення й оживлення приватної школи, молода вчителька переводила успішно лекції народніх танців, вела дитячий хор та ставила дитячі п'єси.

Коли на один український фестиваль запрошено директора польської школи, то його очарувала дитяча танцювальна група і він просив учительку, щоб ті діти виступили на польському фестивалі. Українська вчителька, використовуючи таке запрошення, крім танцю "чумака", підготовила теж і "запорожця", якого виконали двоє дітей, одягнених у запорозькі строї та озброєних у металеві шаблі. З пеймовірним ентузіазмом публіка приняла "малих запорожців", а коли довідалися ще, що один "запорожець" — це перебрана дівчинка, тоді окликам і оплескам не було кінця. На сближчях польських жандармів можна було заважити "класну міну", але стягнати дітей з площа — було піяково...

Хоч польська окупація відмовила молодій особі вчителювати на Рідній Землі, то вона використовувала свої педагогічні здібності у формі глибокого патріотизму, а довголіття невтомна праця увінчалася гарним жином: із тієї горстки дітей вийшли не лише українські патріоти, але й герої УПА. Без віри, надії й любові було б важко цій українській родині пробиватися через життєві дебри, бо ж польські тюрми, пасифікація та інші знищання не були легкими.

Коли 1939 р. "старший брат" — Совети — "змилосердився" над Західною Україною, "визволивши її з панського ярма", то він теж не гаяв часу в розшукуванні "ворогів народу" та в першу чергу розправився з Січовиками, дарма, що всес 20 років промінуло було від Визвольних Змагань. Жорстокі червоні окупанти засудили її

циого січовника спершу на кару смерті, а відтак помилували на довголітню каторжу роботу. Однаке, Боже Провидіння покерувало інакше, бо під час бомбардування міста тюрма розсипалася і цей січовик чудом урятувався. Та спокою він не мав, бо і новій окупант — Німець не був надто приязним. Знаїшовши на волі, як "недобиток" червоного ката, він підсвідомо відчував, що скопіш чи пізніш мусітиме залишити Рідний Край. Немінучу розлуку з Батьківщиною наступила 1944 р., коли червоні "визволителі" знову залишили Галичину. У тодішній воєнній хуртовині під звуки гармат і тарахкотіння кулеметів, українська рідина розділилася — січовик і вчителька рішили змінити околицю, щоб "затерти" слід за собою... Син, що тоді вже був учасником підпільнного руху, залишився обороняти Рідний Край в єднострою УПівця, та всі вони надіялися вкоротці злучитися у Вільний Український Державі...

Хоч їхні бажання по сьогоднішній день залишилися тільки мрією, бо молодий син — старшина УПА пропав без вісти, а вони знайшлися за скеаном, то незламна віра в Божу поміч у відновленні історичної дати 22-го січня це доземна ціль українського життя, бо їхні серця виповнені гарячою любов'ю до Батьківщини.

НАДІСЛАНІ ВИДАННЯ

Олександра Копач, МОВОСТИЛЬ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ, Канадське Наукове Товариство ім. Шевченка, Торонто, 1972, ст. 185.

НА СЛІДАХ ЖИТТЯ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ, Видання Осередку СУМА ім. Лесі Українки в Бонні, Н. Й., 1972, ст. 130.

Святомир М. Фостун, НА КРИЛАХ ЖИТТЯ, Етюди, Обкладинка — Р. Глувко, Лондон, 1972, ст. 56.

ЮВІЛЕЙНИЙ АЛЬМАНАХ "ЖИТТЯ" НА 1973 Р.Б., Пам'яткове видання в 75-ту річницю УКРАЇНСЬКОГО ПОСЕЛЕННЯ в Місіонес, Аргентина, Видавництво ОО. Василіян, Апостолес, Місіонес, Аргентина, ст. 192.

"ПРАВДА" ч. 3-4 (16-16) 1972, Торонто, Стор. 176, Ціна \$3.00.

ЛОГОС, Богословський Квартальник, Йорктон, 1972, Кн. 3.

ВІЗВОЛЬНИЙ ШЛЯХ, Суспільно-політичний і науково-літературний місячник, Видає "Українська Видавничча Спілка" Лондон, 1972, Кн. 10.11

A. Figol, WOLOODYMYR KUBIJOWYTSCH, Zum 70. Geburtstag, Sevcenko-Gesellschaft der Wissenschaften, Muenchen, 1972, p. 14.

EASTERN CHURCHES REVIEW, A Journal of Eastern Christendom, London, 1972, Vol. IV, No. 1.

THE UKRAINIAN QUARTERLY, A Journal of East European an Asian Affairs, New York, Vol. XXVIII, No. 3.

PROBLEMS OF COMMUNISM, Washington, 1972, No. 5.

Ол. Куніцька

РІЗДВЯННІЙ СПОГАД

(З особистих переживань)

Різдво!... Яке чарівне свято... Як багато різних спогадів недавно минулого в'яється з цим святом. Це ж свято радісне, коли збирається разом уся родина. Здається, недавно це було, коли там, на рідних дорогих землях, на нашій любій Україні, весело й радісно з колядкою на устах святкували ми цей гарний празник. Але бувають і важкі спомини. І про один такий наша згадка.

У малому місті жила родина. Чотири особи. Сини, а було їх два, перебували у Львові, де ходили до середньої школи. З тогою очікували батьки кожній раз приїзду своїх синів додому. Тоді хата ставала іншою, радістю, молоде життя наповняло її, дзвінкий, безжурний сміх лунав по всіх кімнатах. І ось наближаються свята Різдва Христового, час різдвяного відпочинку, а з ним приїзд синів. Надійшов очікуваний день приїзду. До залізничної станції 12 км.

Дуже гарний зимовий вечір, м'який сніг покрив землю біленським килимом, мороз малює на вікнах різнопородні квіти. Місяць поважно майдрує по небі й своїм світлом освічує вселену. Тихо, спокійно в природі. Тільки час до часу якийсь спізнений господар вертається сальми домів, а гірний пес вітає його радісним гавканням. Батько прийшов скоріше з канцелярії, відклав менше важку працю на черговий день, скорочус час, що так помалу проходить, читанням часописів... Мати як кожна мати, хвилюється, підходить до вікна, пристає виглянути на шлях, яким мають приїхати сини, надслухує. Здалека чути дзвіночки залубень: так, це ідуть вони...

Ось уже її біля хати, веселий сміх, важко скрою з барабанць повілазити, ще кілька жартівливих слів на прощання і подяка для господаря, який завжди їх привозив, скоро по ступнях та вже на поверсі, в кімнаті. Привітання, запити чергуються з відповідями, про все зразу хочуть знати, наче б не було часу й завтра побалакати. Це життя, юність і цікавість, час минав, лещета, совги, друзі, весела гутірка, спів, музика — прикмета безжурності... Але в цьому році вона не-

повна, ні, молодь збиралася разом, тихо вела розмови, чогось вичікувала. Знала, що зближається якася важна подія для українського народу, очі горіли завзяттям, юне серце билося сильніше в грудях на саму згадку очікуваної боротьби.

Ось і Свят-Вечір, останній, коли засіла до святої вечері вся родина. Зірки мерехтять на небі, наче моргають одна до одної, на вулицях тихо, святочно, у вікнах хатів блимають світла. Так і відчувається достойність і велич Святого Вечора, та рівночасно щось гнітить душу. В кімнаті на поверсі, при застеленому білою скатертю і пахучим сіном столі, засіла родина з чотирьох осіб до святої Вечері. Біля батька Роман, біля матері Богдан. Одне місце й одне накриття залишене для незнаного стрільця. Спільна молитва, щирі побажання при просфорі й перша колядка "Бог предвічний", за нею ж інші. Поміж колядками гутірка, поважний святочний настрій. Не так весело, як іншими роками, бо над Галицькою Землею небо затяглося градовими хмарами, вичувалося щось непевне, якесь невідоме для нашої батьківщини, щось тривожне... При кінці вечері, Богдан почав співати колядку, яку дуже любила мати: "Не плач, Рахиле". Чомусь та колядка в той Свят-Вечір таке глибоке й велике враження зробила на матір! Немов якесь важке пророчуття защеміло, заскиглило в серці, великі рясні слізи покотилися з очей і впали на білу скатерть. Сини перестали співати, глянули на маму: гадали зробили їй приємність, а викликали слізы.

Після кількох хвилин гнітучої мовчанки тихо промовив Богдан: "Дорогі батьки, збираються чорні хмари над нашою любою Україною, закривають золоте сонце, напевно зірветься буря, важко буде вас залишити, але й не можемо залишитися біля вас, коли наша така нам всім дорога. Батьківщина покличе нас, бо попри любов до вас є ще інша: любої до Бога й любої України".

Минули свята, від'їхали сини у Львів продовжати науку, а в душі батьків якесь приkre відчуття. В короткому часі знялася жахлива воєнна хуртовина. Багато галузок відірвала від пня й рознесла по широкому світі. Сини пішли в УПА віддати свою юність, а то й життя з любові для рідного Краю. Батьки на чужину. І знову минуло кілька літ... З родини чотирьох осіб залишилася семітня мати.

Свят-Вечір на далекій чужині. В кімнаті тихо, сумно горить свічка, біля неї стоять знімки і сидить задумана мати. Перед її очима проходять образи один за одним із недавно минулого... Чи це був сон коротко-тривалий чи дійсність? Одна думка лише на дорогу могилу... А друга ген далеко, за океан в українські ліси... І наче вчувається з карпатського лісу колядка, ще співали сини:

"Не плач, Рахиле... не плач" ...

НЕВИДИМІЙ

У холодному, темно-синьому присмерку западаючого вечора, на розі двох стрімких вулиць у Гемден Таун жевріло освітлене вікно малої цукорні, наче кінець папіроски. Може краще було б сказати: наче останок штучного вогню, бо було це ріжноцвітне світло, що заломлюється у численних виставових дзеркалах освічувало золотом прибрані пестрі шоколяди й інші солодощі.

До того то освітленого вікна притискалися численні носики вуличної молоді, бо всі шоколяди були прибрані в оту металісту зелень, золото, срібло і багр, що, здається, є ще кращі від самої шоколяди. А цей величезний торт на виставі був постільки приманчівий, оскільки недосяжний, неначеб сам північний бігун був таким самим ласм куском.

Такий визиваючий райдужний бліск міг притягнути до себе всю сусідську молодь, від шости до дванадцяти літ.

Але цей куток мав свою приману також і для зрілішої молоді і один молодий чоловік, не більш двадцяти чотирьох літ, вдивлявся теж у те саме вікно. Також і для нього той склеп мав палку приману, але його притягаюча сила не мала свого вияснення виключно в шоколяді, хоч і нею він ніяким чином не погордив би.

Був високого росту, сильно збудований, мав руде волосся і рішуче лице, але його поведінка зраджувала безжурність. Під пахвою держав плоску, сіру теку з малюнками, які з більшим, чи меншим успіхом продавав книгарям, відколи його вуйко (що був адміралом) видідичив його за "соціалізм", а саме, за його виклад про систему господарки. Називався він Джан Тернбол Енгус.

Коли він вкінці ввійшов досередини, то подався через цукорню до задньої кімнати, де вклонився послугуючій там панночці. Це була елегантна, жвава чорнявка з рум'яним личком і чорними очима. За недовгу хвилину підійшла вона до нього спіття, що він замовляє.

Не замовив цічого особливого.

"Я попрошу", сказав з незначним натиском, "п'ятьсотиковий обаріонок і чарку чорної кави". Ще заки панна змогла відвернутися, додав: "А також бажаю оженитися з вами".

Молода склепова панна набурилася: "Таки жарти випрошую собі!"

Червоноволосий молодець звернув свої сірі очі з неочікуваною повагою на неї.

"Справді, цілком серіозно", сказав, "так се-ріозно, як і з тим п'ятьсотиковим обаріонком. Це коштує, так як і обаріонок. І воно с нестрвнє, як і обаріонок: воно болить".

Чорнява панна не зводила з нього очей ні на хвилину; здавалося, що приглядається йому ма-же з трагічною точністю. Під кінець пригляданнями мигнуло на її личку щось мов тінь усмішки і вона сіла на найближче крісло.

"Чи не думаете", замітив Енгус, "що з'їсти п'ятьсотиковий обаріонок — це справді жорстоке діло? Якщо ми дали б йому рости, то виріс би він на десятьсотиковий обаріонок. Я залишу цей жорстокий спорт, як тільки поберемося".

Чорнявочка встала з крісла і в глибокій задумі приступила до вікна. Коли вона вкінці з рішучим виразом лиця відвернулася, дуже здивована замітила, що той молодий чоловік узяв з виставового вікна ріжні речі і старанно розкладав їх на столі. Була там ціла стирана пестрих солодощів і дві фляшки вина. В самій середині поставив величезний люкований торт, найбільшу окрасу вікна.

"Що це ви таке виправляєте?", спітала вона.

"Словняю май обов'язок, люба Лявро", зачав він.

"На Бога, перестаньте в той спосіб говорити до мене", закликала вона. "Я пытаю, що те все мас значити?"

"Це весільний банкет, панно Норе".

"А це що?" і вказала на торт.

"Це весільний коровай, пані Енгусова!", відповів він.

Чорнявочка приступила до того коровая, підняла його з досить великим гамором і поставила назад на вікні. Опісля вернулась назад, сперла свій гарний лікоть на столі і глянула на молодця вправді не ісласково, але дещо з досадою.

"Ви не лишасте мені часу до надуми", зачала

"Я ще настільки не здурів", відповів він, "це вже така моя християнська покора".

Її очі були звернені на нього, але її усмішка набрала глибокої поваги.

"Пане Енгус", промовила рішуче, "ще закинчнете говорити дальше такі дуринці, мушу вам по змозі коротко сказати дещо, що мене торкається".

"Дуже мені мило", відповів поважно Енгус. "Можете опісля також сказати дещо, що торкається і мене".

"Краще мовчіть і слухайте", напімнула його. "Це ніщо такого, чого я мала б стидатися, навіть ніщо такого, що було б для мене прикре. Але що сказали б ви на те, коли б воно було щось, що зовсім мене не обходить, а мимо того снується кругом мене наче злій дух?"

"У тому випадку", відповів поважно молодець,

"я запропонував би, щоб коровай принести сюди назад".

"Але ви мусите вислухати цеї історії", відповіла Лівра. "Перш усього мушу вам сказати, що мій батько був власником гостинниці "Під золотою рибою" в Ладбері і в ній я обслуговувала гостей".

"Тому то дивувався я часто", перервав молодець, "що ця цукорня має якийсь християнський характер".

"Ладбері, це тихе, мале містечко у східній провінції і одинокими людьми, які загощували під "Золоту Рибу", були принаїдні подорожуючі купці, то знов усякого роду волоцюги, яких одиноким заняттям є ходити в дрантивім одінно по всіх коршмах. Але ті волоцюги рідко коли повоялялися в нашій гостинниці".

Два з них були дуже підлі осібняки, підлі під кохним оглядом. Оба жили за свої гроши і були страшенно лініві й зачіпливі. Все ж таки було мені їх трохи жаль, бо я думала, що вони заходять до нашої гостинниці тому, щоб скритися перед насмішками ледачих хлопачиськів, бо оба були трохи калікуваті. Один був дуже маленький, наче карлюк, мав круглу, чорну голову, гарни чорні вуси, очі жував паче птахи. Все побрязкувало гришми в кишнях та золотим ланцюжком від годинника і все вбирався може навіть за старанино. Та хоч не був дураком, усе ж таки був звичайним собі непотребом. Він був нечувано зручний у всіх цілком непотрібних речах, наче мандрівний штукар. Він умів з п'ятадцяти сірників зладити справжній штучний огонь, або з банана вирізати гарну ляльку. Називався він Сидір Сміт і я ще маю перед очима його образ, як він раз у гостинниці з п'яти сигар зробив скачучого кангура.

Другий хлопчище був спокійніший і простіший, але його боялася я більше ніж малого Сміта. Він був дуже великий і стрункий, мав ясне волосся, орлиний ніс і був би може гарним хлопцем, якби не був такий зизоокий, що я ніколи ще не бачила такого. Коли він глядів просто, ніхто не відгадав би, куди насправді він дивиться.

Думаю, що те каліцтво було йому гірким, бо коли Сміт був готов усюди показувати свої штуки, то знову Джеймс Вілкін (так називався зизоокий) не показувався нікуди, і або сидів у нашій гостинниці, або робив далекі самітні проходи по полях. Все ж таки, я думаю, що Сміта це боліло, що він такий малий, хоч він намагався це скривати. Тому то я збентежилася і дуже перелякалася, коли вони оба в однім і тім самім тижні мешні освідчилися.

І тепер вчинила я те, що від тоді вважаю за дуже нерозумний крок. Оба ті диваки були в свого роду приязні зі мною і я ніяк не була всілі сказати їм просто, що відмовляю їм тому, ще вони для мене за погані. Я сказала їм, що ніколи не вийду заміж за мужчину, який собі сам не

пробив дороги в світі. Я сказала, що мосю засадою є, що не хочу жити з грошей, які так, як їм, попалися в спадщині.

Два дні опісля зачалося ціле нещастя. Перше, що я почула, було, що оба вони вибралися в світ шукати щастя, наче в якісь казці.

Від того дня вже більше не бачила я їх. Лише від малого Сміта одержала я два листи, які мене справді троха подразнили".

"А про другого не чули ви нічого?", перервав Енгус.

"Ні, він не писав ніколи", відповіло по хвилині дівча. "Лише в Смітовім першім листі було написано, що він разом з Вілкіном вибрався до Лондону та що в дорозі не міг додержати кроку довгоногому товаришеві й лишився позаду. Несподівано стрінув він переїжджаючий цирк і тому, що був трохи карлюковатий та знав ріжні штучки, цирковці приняли його до себе і тут добре йому велося, бо дістав заняття в акваріумі. Це було в першім листі. Другий лист був ще цікавіший. Одергала я його щойно перед тижнем".

Енгус випорожнив свою чарку і вдивлявся своїми лагідними очима в дівчину. Вона говорила даліше:

"Ви певно пачталися багато афішів по парканах про "Смітових піміх слуг". Справді я на тім добре не розуміюся, але це винахід, щось наче годинника, який механічно виконує всяку домашню роботу. Ви пригадуєте собі, що там написано: "Потиснути гудзінь — один лакей, який не п'є". "Покрутити ручкою — десять покоївок, які не залищаються". Ви мусіли бачити оті оголошення. Які б ті машини не були, все ж таки вони прописяють величезний зиск тому малому чоловікові, якого я знала з Ладбері. Це мене справді тішить, що той бідняга самостійно станув на ноги; але боюся, що воно йде до того, що він одної днини прийде і скаже — що він сам пробив собі дорогу в світі. І він це справді вчинив".

"А щб з другим, не знаєте?", повторив Енгус вперто і спокійно.

Лівра Норе параз встала. "Мій друже", сказала, "здається мені, що з вас справжній чародій. Ваша правда. Від цього не одержала я ні рядка, то й не знаю, де він і щб з ним діється. Але якраз його я боюся. Це він учинив, що я малоша не збожеволіла. Я спразді мало не збожеволіо; бо чую, що він з там, де не може бути, чую його голос там, де він не може говорити".

"Не байся, люба", перервав молодець, "хоч він був самим чортом, то мусить тепер залишити своє ремесло, бо ти вже мені сказала про цього. Лише самому можна збожеволіти, паниунцю. Але скажіть, коли саме здавалося вам, що відчували ви його пряніність і чули голос того зизоокого приятеля?"

"Я чула, як сміявся Джеймс Вілкін так виразно, як виразно чую ваш голос", сказала поважно

дівчина. "Не було при тім нікого, а я стояла якраз на розі за склепом і могла рівночасно бачити обі вулиці. Я забула як він сміється, хоч його сміх такий дивний, як його зізі очі. Майже рік зовсім не думала я про нього. Але це факт, що кілька секунд опісля одержала листа від його співсуперника".

"Ноза тим не бачили ви й не чули того духа?", запитав задуманий Енгус.

П'яту проняла дрож і по хвилині відповіла вона твердим голосом: "Так, якраз тоді, коли я прочитала до кінця другий лист від Сидора Смита, в якім він писав мені про свої успіхи, почула я голос Вілкіна: "Але мимо того він тебе не дістane!" Я чула це так виразно, неначеб він був у кімнаті. Це страшне, мені здається, що я збожеволіла".

"Якщо б ви збожеволіли тоді думали б ви, що ви при здоровому розумі. Але на всякий випадок, видається мені, що з тим невидимим паном не все в порядку. Дві голови все розумніші від однії, — не кажучи навіть про інші частини тіла, — але так цілком серіозно, якщо ви схотіли б дозволити мені, як статочному, практичному чоловікові знову принести коровай зза вікна"..."

Коли він це говорив, дався чути з вулиці різкий свист. До дверей цукоріні примчало зі шаленою скорістю маленьке авто і задержалося. В тій самій хвилині якісь маленький чоловічок у ліскувому циліндри ввійшов по передньої кімнаті.

Енгус, який досі задержав ще добрий гумор, зрадив тепер свою душевну напругу тим, що зірвався з місця і вийшов до передньої кімнати проти цвого дивного чужинця.

Один погляд вистачив, щоб у залибленому збудити цілій ряд найріжніших підозрінь. Ця дуже зручна, карлюкувата постать зі зачіпливо пілчесаною чорною борідкою, розумними, неспокійними очима, виплеканими, але нервозними пальцями, не міг бути ніхто інший, тільки той перед хвилиною описаний чоловік, той штукар Сідір Сміт, який зі своїх металевих лакеїв, які не п'янинчати, та покоївок, які не залищаються, дробився мільйонів.

Через одну хвилину оба мужчини гляділи на себе з тією питомою холодною гордістю, яка проявляється в душі співсуперників.

Однак містер Сміт не робив ніяких натяків на причину свого суперництва, яке інстинктивно відчували оба, а сказав просто: "Mic Hope, бачили ви там на вікні?"

"На вікні?", повторив Енгус, глянувши туди.

"Нема часу на дальші пояснення", сказав коротко малий мільйонер. "Тут ідеться про якийсь немудрий жарт, який треба розглянути".

Вказав своєю ліскучою паличкою на вікно опорожнене перед хвилиною Енгусом в часі його весільних приготувань. Енгус здивувався немало.

коли побачив приліплений до шиби довгий пасок паперу, якого перед хвилиною там ще не було.

Коли Енгус вибіг за рухливим Смітом на вулицю, побачив півтора метра паперового паска, такого, що полішається по відірванні з цілого аркуша поштових марок; він був старанно приліплений на зовнішній стороні шиби, а на ньому незугарними буквами написано: "Якщо ви відідете заміж за Сміта, він помре!"

"П'ято", закликав Енгус і віткнув голову в двері до склепу. "ви не божевільні".

"Це письмо того хлопчища Вілкіна", пояснив розлючений Сміт. "Від пару літ не бачу його, але він раз-у-раз влезить мені в дорогу. В останніх двох тижнях він п'ять разів підкидав мені в хату листи з погрозами і я навіть не всілі перевірити, хто саме ті листи приносить і чи не був це сам Вілкін. Дверник присягає, що не бачив нікого підозрілого, а тут хтось приліплює до виставового вікна півтора метра паперу, а тимчасом у цукоріні"...

"Цілком слушно", докинув скромно Енгус, "а ми тимчасом у цукоріні пили собі чай. Цілком певно, мій пане, можу вас запевнити, що оцінью ваш здоровий глузд, який простісінько сягає в саму суть справи. Про інше можемо поговорити пізніше. Але той хлопчище не міг ще далеко відійти звідси, бо я присягну, що не було жадного паперу приліпленого на вікні, коли я перед п'ятацятими мінутами був при п'юму. З другого боку він уже задалеко, щоб його догонити, і ми навіть не знаємо якому напрямі. Якщо схочете, то раджу вам, пане Сміт, віддати справу в руки доброго детектива, краще приватного ніж державного. Я знаю одного, дуже вдалого, який веде своє бюро таки недалеко звідси, бо п'ять мінут дороги вашим автом. Він називається Флямбó. Вправді має він дуже бурхливу молодість за собою, але тепер він дуже порядний чоловік і його розум варг золота. Він живе в Лакон Менжен у Гемпстід.

"Це дивне", сказав маленький чоловічок, зморшивши брови. "Я сам мешкаю в Гімалая Менжен, зараз за скрутком. Може схочете й ви поїхати разом; по дорозі вступив би я домів і забрав ті дивні письма Вілкіна, а ви поїхали б даліше по детектива".

"Дуже радо", сказав чесно Енгус. "А тепер пішмо в дорогу; чим скоріше, то краще".

Попрощали з дивно вимушеною формальністю папіні і всіли разом до малого швидкого авта.

Коли Сміт вхопив за керму, щоб скрутити п'ятері, Енгусові стало дуже смішно, коли побачили величезну вивіску Смітової "німої служби", яку представляла зализна фігура при кухонній печі, з написом: "Куховарка, яка ніколи не бурмоче"

"Я вживаю їх у моїй хаті", сказав усміхаючися Сміт, "частинно для реклами, а по частині для справжньої моєї вигоди. Правду кажучи, ті механічні ляльки приносять вам вуголь, чи вино, чи

розклад їзди скоріше, піж яка інша прислуга, треба лише знати, котрий гудзик натиснути. Але хай вони останеться між нами, моя механічна прислуга мас також і свої лихі сторони".

"Справді?", запитав Енгус. "Є щось, чого вони не зможуть?"

"Так", відповів холодно Сміт, "вони не можуть мені сказати, хто саме приніс ті листи з погрозами".

Авто того чоловічка було мале і зручне, як і ця "домашня прислуга". Коли б навіть він був звичайним ярмарковим крикуном, все ж таки він вірив у свій товар.

Малесеньке авто мчало стрілою стрімкою крутою вулицею під гору. Вони находилися в тій частині Лондону, яка так же стрімко, як і не менш живописно підіймається над околицею, як і Единбург. Тераса здіймалася над терасою, а великі кам'яніці в рожевому світлі заходячого сонця майже в якісь єгипетській величині здіймалися одна понад одну. З вершка височини завернули вбік і стрімкою дорогою з'їхали в діл, у сторону Гімалая Меніжен. По дорозі минули самітного продавця печених каштанів, а в далечі бачили сіріючу в вечірньому сумерку постать поліціста. Були це одинокі люди, яких стрінули в тій непривітній самотній лондонського передмістя. Якесь дивне враження обняло наших знайомих: здавалося їм, що саме тут відкривається перед ними німа поезія Лондону. Тих двох людей, яких минули, видалися їм особами з якоїсь казки.

Малий самохід задержався перед домом направо і наші подорожні висили. Сміт запитав зараз лискуче прибраного дверника та другого домашнього слугу, який вийшов пазустріч зі заложеними рукавами, чи хто не приходив до нього. Оба впевнилися його, що нікогісінського не бачили. Тоді Сміт разом зі збентеженим Енгусом помчалися віndoю вгору на найвищий поверх.

"Увійдіть на хвиліну", сказав задиханий Сміт. "Покажу вам листи Вілкіна. А потім, як схочете, можете піти по свого приятеля". Потиснув гудзик у стіні і двері відчинилися самі. Ввійшли ними до просторого передпокою, в якім здовж обох стін стояли самі лише механічні фігури, наче кравецькі кукли. Були вони подібні дстих автоматів, що находяться на залізничних дверцях. Замість рук, мали вони довгі гаки, що могли вдергати піднос і були покрашені на зелено, червону або чорну, щоб можна було їх розрізняти.

Зрештою це були лише автомати і ніхто більше навіть не звертав би на них уваги. А в цьому випадку, то справді ніхто на них апі не глянув. Іс між тими двома рядами ляльок було щось більше гідне уваги ніж усі механізми світу. Був це кусник зімнятого паперу, записаний червонилом, який попав у руки Смітові, як тільки ввійшли до кімнати. Не кажучи ні слова, він подав

це письмо Енгусові. Червоною ще навіть не присохло. Зміст був такий: "Якщо ви її нині відвідали, я вас уб'ю".

По короткій мовчанці сказав Сміт спокійно: "Може нап'єтесь чарочку вівскі; чую, що мені вона добре зробить".

"Дякую, але я йду по Флямбо", відповів понуро Енгус. "Ця історія стас щораз то важніша".

"Добре", відповів Сміт з дивною байдужістю "Приведіть його якнайскорше сюди".

Коли Енгус замикав за собою двері, побачив, як Сміт потиснув гудзик і одна з механічних фігур покинула своє місце під стіною та стала посуватися до нього з підносом, на якому була содова вода і вівска.

Якось справді ніякovo було лишати того малого чоловічка самого серед тієї бездушної прислуги, яка оживлялася, як лише замкнулися двері

(Закінчення в наступному числі)

**ОДИНОКА В ТОРОНТО УКРАЇНСЬКА
КРАМНИЦЯ ЦЕРКОВНИХ РЕЧЕЙ
DIOCESAN CHURCH GOODS STORE
278 Bathurst St. — Toronto 2B, Ont.**

Великий вибір церковних речей. — Напрестольні Євангелія. — Церковні книжки. — Молитовники і багато інших речей.

Хто такий був основник східного християнського монашества, про те оповідає вчений Павло Аллярд у книзі п. н.

СВ. ВАСИЛІЙ ВЕЛИКИЙ

Зміст: 1) Св. Василій — чернець і священик; 2) Св. Василій — Єпископ; 3) Св. Василій — проповідник і письменник.

Хто хоче дізнатися про життя цього великого Святого, нехай замовить собі в нас цю книжку. — Ціна \$2.00.

Замовляти:

**BASILIAN PRESS
286 Lisgar St. — Toronto 3, Ont. — Canada**

Як виглядає наше українське Різдво в поезії нашого народу? Українську різдвяну поезію зібрали ув одні книгу

о. Г. Г. Кінах ЧСВВ.

Книга називається "РІЗДВЯНА МІСТЕРІЯ", має 234 стор. та містить 175 віршів пера 100 наших авторів. — Ціна \$2.00.

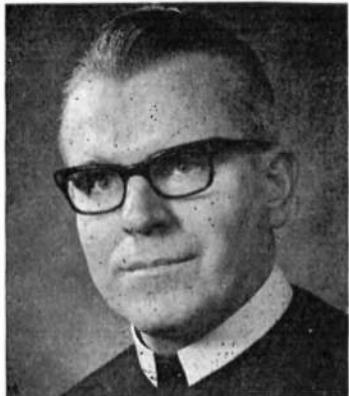
Замовляти:

**BASILIAN PRESS
286 Lisgar St. — Toronto 3, Ont. — Canada**

ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ СВЯЩЕНСТВА

О. ПРОТОІГУМЕНА

ВІТАЛІЯ ПІДСКАЛЬНОГО ЧСВВ

Кожний священик є вибраний Богом із народу, і є призначений працювати для народу. І сам Бог кличе когось на Свою особливішу службу, і в міру того, як вибрана особа йде за своїм по-кликанням — є видатна для Бога, для Церкви й для народу.

Минає 25 років від свячення одного з визначних василіянських священиків-місіонерів — Впр. Отця Протоігумена Підськального ЧСВВ.

Впр. о. Віталій Підськальний рожений і вихований в Етелберті, Манітоба. Вступив до новіціату Отців Василіян 1936 року. Був свячений ВПреоспа. Василісм Ладикою ЧСВВ у Грімсбі, Онтаріо, 1947 року.

Від своїх свяченень працював він як Помічник Магістра новіціату у Мондері, та доїджав до сусідніх парафій. Опісля був призначений парохом до Вегревілю, де почав будову нової церкви. Відтак був парохом і настоятелем у Мондері, де збудував нову церкву. Був капеляном Кадетів Повітряних Сил (Ейр Форс). Опісля був парохом у Ванкувері, де набув велику посільність під нову резиденцію, церкву та інші забудування. Часто віїжджав на місці. Вкінці був парохом великої Церкви св. Василія в Едмонтоні аж доки не перебрав керми Протоігумена Отців Василіян на Канаду, 1 липня 1970 року.

Упродовж довгих літ, як священик Впр. Отець Протоігумен визначався великою повагою, сумлінною працею, побожністю та ревністю за спасіння душ. Як визначний місіонер і проповід-

ник, як парох і як провідник молоді — він був приятелем для всіх, і його мила вдача та великі здібності причинилися до великих успіхів. І люди, і члени Чину Отців Василіян — всі завжди шанували свого провідника й настоятеля.

3-го вересня 1972 р. Впр. о. Віталій Підськальний святкував своє 25-річчя священства у родинній парафії святих Апостолів Петра й Павла в Етелберті, де парохом є Всч. о. Михайло Буячок, і де мешкають ювілята брати Іван і Дмитро та сестра Марія.

О годині 5-ї пополудні в асистті свого рідного брата, Отця Сотера Підськального, Отця Декана Григорій Овчарик та інших сусідніх священиків, Отець Ювілят відправив співану Службу Божу під час якої співав місцевий хор. Принагідну проповідь виголосив о. д-р Модест Гнессько ЧСВВ. А ювілейне благословення уділяли оба брати священики — о. Віталій і о. Сотер.

За старанням рідних братів і сестри Марії відбулося прийняття в честь Отців Ювілятів у городі при домі Івана Підськального. На цьому прийнятті головним бесідником був ВПреоспа. Митрополит Максим Германюк ЧНІ. Промовляли також Всесвіт. о. декан Григорій Овчарик, о. М. Вівчар від Отців Редемптористів. В імені Ювілятів говорив Впр. о. В. Підськальний.

З родини Підськальних крім Отця Віталія і Отця Сотера, вступила до Сестер Служебниць рільна Сестра Богданна, сестрінка Сестра Анна та братанок о. Пе-

тро Підськальний ЧНІ, які взяли участь у торжествах і прийнятті того дня.

17-го вересня Парафія св. Отця Миколая у Вінніпегу відзначила ювілей 25-річчя окремим торжеством і бенкетом у честь Впр. о. Віталія Підськального ЧСВВ. Частини Служби Божої співали церковний хор св. Отця Миколая. По відправі Отець-Ювілят увілив усім приявним ювілейне благословення.

Бенкет відбувся у просторій залі св. Отця Миколая, де взяло участь кількасот людей. Господарем цього вечора був адвокат Олег Романів. Святочну вечерю підготували членки ЛУКЖ із парафії св. Отця Миколая.

Привіти складали слідуючі: від парафіяльної ради п. Іван Музичка, від Апост. Молитви пані Марія Рибчук, від міста Вінніпегу пан Славко Ребчук, від ОО. Редемптористів о. Ярослав Дибка ЧНІ, від оо. Василіян Впр. о. Мирон Дацюк ЧСВВ, а від парафії св. Василія п. Іван Атаманчук. Листовні привіти й телеграми прочитав о. Ісидор Дзядик ЧСРВ. Дарунок від усіх вручила Голова ЛУКЖ пані Ольга Тимчишин, а особливішу грамоту від міста вручив Радний міста С. Ребчук. Від родини промовляв рідний брат з Етелберт п. Іван Підськальний. Накінець дякував Впр. Ювілят усім за святочне прийняття та за дарунки.

Щаслива родина, щаслива парафія, і щасливий народ — що мають синів і доньок, яких Бог кличе на Свою службу, та які гідно словлють цю службу. Ве-

ліка радість, благословення і щастя такої вибраної Особи — священика чи Сестри — що йдуть далеко поза межі власної особи — до всіх, над якими вони працюють, за яких моляться та яких провадять до сповнення великих Божих планів у цьому житті, на дорозі до вічності.

Хай Господь, що покликав Вас, Отче Протоігумене, і надалі провадить Вас, благословить Своїми окремими ласками та допоможе Вам щастливо у здоров'ю дожити золотого ювілею!

Учасник

Українська Католицька Оттава вшанувала 25-річчя священства свого пароха о. Никона Свірського ЧСВВ

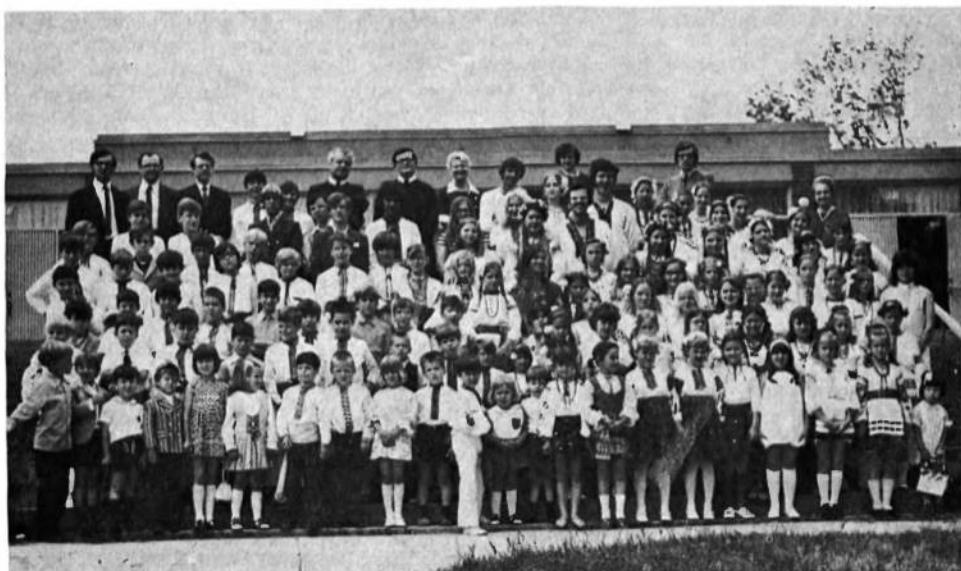
Неділя, 10 вересня 1972 р., належить до світлих днів парафії св. Івана Хрестителя в Оттаві, яка того дня святочно відзначила 25-літній ювілей священичої і громадянської праці свого загальношанованого і любленого пароха, Впр. о. Никона Миколи Свірського ЧСВВ.

Торжественна Служба Божа,

яку відправив Ювілят в асисті свого шкільного товариша о. Протоігумена В. Підскального, колишнього пароха в Оттаві о. М. Ханасе і о. С. Якимишина, молитовний спів сотень вірних, гарно опрацьована проповідь о. Протоігумена на тему священичого по-кликання, ілюстрована прикладами з життя Ювілята, численні Св

Причастя в наміренні Ювілята й уділення ним благословення від Святішого Отця були виявом високого релігійного підйому і тісного духовного зв'язку між парафіянами та іх духовним провідником.

Другою частиною свята був спільній обід, що його приготували пані-членки Відділу ЛУКЖ для бл. 350 осіб (лише стільки могла помістити церковна заля). Поруч священиків і ченців місцевого монастиря оо. Василіян, Сестер Служебниць і парафіян до святочного стола засіли членні гості, між ними мати Ювілята п-ї Ксения Свірська, кузин з дружиною і дочкою, декан факультету церковного права університету св. Павла — о. проф. Фр. Морісей, парох місцевої Української Греко-Православної церкви, Впр. о. митрат В. Сенишин, з представниками своєї парафії, приятелі і знайомі о. Ювілята з Грімсбі, Монреалю, Ст. Кетерінис, Торонто й ін. При головному столі поруч Ювілята заняла місце його мати, визначні духовні і світські гості та представники організацій.

Садочок, Рідна Школа при парафії св. Івана Хрестителя і Танцювальний Ансамбл "Дніпро" в Оттаві зі своїми учителями й інструкторами з нагоди Весняного Концерту, що його присвячено святкуванням 25-ліття священства місцевого пароха о. Никона Свірського ЧСВВ.

Свято відкрив його організатор і господар на бенкеті, о. проф. Корнило Пасічний ЧСВВ. Після молитви, яку провів о. Протоігумен В. Підсакальній, студентка Павліна Галіпчак вручила о. Ювілятові китицю рож, а привітні відспівали "Многая Літа". При обіді обслуговували студентки-членки відділу УКЮ.

По обіді складано привіти. О. Протоігумен Підсакальній зложив Ювілятові привіт від Чину оо. Василіян, о. проф. Фр. Морісей від Університету св. Павла, полк. Б. Яримович від відділу КУК, п-ї Анна Семчишин від відділу ЛУКЖ. У дарунку ЛУКЖ передала Ювілятові електричну машинку до писання. Рясними оплесками нагородили привітні промову Сенатора Павла Юзика. Милою була промова матері Ювілята, п-ї Свірської, яка поділилась з привітними почуваннями своєї радості, що Господь дозволив їй діжджати цього свята, при чому відчулася й нотка жалю, що не діждав того радісного дня батько Ювілята. О. д-р М. Соловій ЧСВВ подав кілька споминів зі своєї співпраці з Ювілятом у видавництві оо. Василіян і Редакції "Світла", та розвеселив привітні відчитанням "ювілейної" сатири з журналу "Лис Микита". Впр. о. митрат Сенишин у своїй промові підкреслив дружню співпрацю з Ювілятом на громадянському, зокрема на церковному і виховному полі Д-р І. Тесля зложив привіт від парафії і як дарунок передав вступи на бенкет. У короткій промові перечислив головні діяльності широко розгорнутої праці о. Пароха на терені церкви і цілій Оттавської української громади. Ця праця трудна і складна: подвійний церковний календар, двомовна духовна обслуга, велике зрізничкування в особовому складі парафіян, вплив чужонаціонального середовища і ін. Завдяки належливій праці й високим особливим прикметам, як: погідна товариська вдача, громадянська постава, пошанівок для чужих переважань, — роз'єднуючі чинники відступили вдале запілля, а їхнє місце в парафіальному житті заняли конструктивні фактори, які луčать усіх в одну християнську родину. Виявом гармонійної

співпраці парафіян є не тільки їх масова участь у цьому ювілейному святі, але і щира співпраця в підприємствах парафії, зокрема в підготовчих працях будови нової церкви. Побудова репрезентативної української стилевої церкви у столиці держави є щирою амбіцією кожного парафіяніна, то ієднуються вони в праці для величного діла. Ця співпраця приносить бажаний успіх і є надія, що нова церква стане дійсністю вже у близькому майбутньому. Воднораз росте надія і міцніє віра, що завдяки широкому українському серцю українського священика ця церква виповнена ширим українським змістом залишиться міцною українською духововою твердинею для майбутніх поколінь. Українському змістові церковного життя о. Ювілят поясчує всю свою непересичну енергію. Тій цілі служать передусім організаційні клітини на терені парафії: українська школа, яка охопила навчанням 120 українських дітей і молоді у шкільному віці, вишкільні й відпочинкові табори на парафіальній фармі, Віттарна Дружина, УКЮ, а далі — реколекції, релігійні й національні імпрези, тощо. Отець Па-roх обняв опіку над танцювальним ансамблем "Дніпро", який під час останніх літніх вакацій відвідав понад сотню місцевостей Онтаріо і Квебеку та познайомив десятки тисяч і своїх і чужих з часом української пісні і танку. Названі молодечі організації вже в червні цього року влаштували ювілейний концерт, яким виявили свою вдачність для свого опікуна о. Пароха. У цих широко розгорнених працях на терені парафії помагають свісому о. Парохові головно дві організації: Ліга Українських Католицьких Жінок, яка об'єднує загал жіночого активу парафії, і група парафіян під проводом п. П. Притули, яка веде гру "бінго", чим значно причинилася до збільшення будівельного церковного фонду. Відділ ЛУКЖ, найчисленніша й найактивніша організація на терені парафії й одна з найбільших організацій Українців Оттави взагалі, не тільки дбає про прикрасу церкви, веде акцію суспільної опіки, плекає українську

народну традицію, влаштовуючи імпрези: розвагові вечори, коляди, гаївки, празники, Миколаївські свята і широко відомі "Свята Обжинкі" з вибором "королевої", балем і бенкетом, звичайно при участі визначних гостей — міністрів, сенаторів, послів, членів Управи Міста — але також включила в свію діяльність пропаганду українського народного мистецтва, удержанючи постійно дві гальотки зразків мистецтва (різьбя, кераміки, вишивок, писанок) у притворі церкви, влаштовуючи неперіодично виставки в залах Управи Міста, Національного Театру, Національної Бібліотеки, Музею, уряджуючи курси вишивання й писання писанок, тощо. Господарська Секція ЛУКЖ придбала кільканадцять тисяч доларів на будову церкви, признає студійні стипендії для української молоді інших держав, не щадить фондів на потреби української культури й науки, мік іншим з нагоди цього ювілейного свята складає \$100 на Шевченківську фундацію. З дуже численними наділіснами привітів відчитано привіт від Святого Отця, Папи Павла VI, від Протоархимандрита оо. Василіян о. Атанасія Великого, від Преосв. Владики Ісидора, від Високодостойного Прим'єра Канади П. Е. Трудо, від Згromадження СС. Служебниць, від декана о. А. Цимбалістого.

У кінцевому слові Ювілят, о. Н. Свірський, дякуючи організаціям, парафіям, гостям і всім, що своєю участю причинилися до вшанування його ювілею, підкреслив, що здобуті дотепер успіхи це вислід спільних зусиль і співпраці із організаціями, і поодиноких парафіян з'єднаних спільною ідеєю. Він вірить, що спільними силами парафія переворе всякі труднощі й успішно змагатиме до здійснення своїх завдань.

Бенкет закінчився молитвою, яку провів о. митрат Сенишин, після того привітні особисто ще складали побажання Ювілятові, який ділився з ними ювілейним тортом. Більша їх частина залишилися ще на залі для товарицької гутірки.

Іван Тесля

ПРОЩАЛЬНЕ СЛОВО НАД ДОМОВИНОЮ

БЛ. П. о. СТЕПАНА ХАБУРСЬКОГО

яке виголосив під час священичого похорону о. Маркіян Стефанів 12-го серпня 1972 р. в церкві Святої Покрови в Торонті

Господь, щоб облегшити біль і недугу в старих літах, — по кликав до себе нашого брата священоноса Степана, довголітнього душпастиря в парафії Матері Божої Неустаної Помочі, а опісля душпастиря і шпитально-го капеляна при парафії Св. Покрови, яку він обслуговував до останніх годин свого відиху — бо відправивши на вічний спочинок свою парафілінку та звінчивши молоду подружню пару, вже в кілька годин пізніше сам став перед судом Справедливого Бога.

Покійний о. Степан народився 11-го серпня 1898 р. в селі Бабухові повіту Рогатин, в помер 6-го серпня в неділюколо 5-ої год. ранку, залишаючи горем прибути дружину, четверо одружених дітей і вісім онуків.

Це звіти вийхав на еміграцію працював як душпастир у Глищеві, Зарудлі, Беремівцях і Підбірцях, де збудував церкву, — а опісля на еміграції з таборі Ляндек в Австрії, 4 роки у Франції та в Канаді на заході, в опісля цілих 20 літ у нашій дісцезії в Торонті.

Як десятник УСС, раній під Львовом у боях за Україну, опісля бере участь у боях у чотирьох тутинку смерти та, вкінці, як священик патріот стас в'язнем польських і більшевицьких тюрем.

Та вже від віков незмінною Божою постановою він писав Господу ім'я отця Степана по своїй правці та призначив його до участі у священичій гілності.

Чуйне око Господа спочило на ньому вже тоді, коли Він був читиною, а сила Господня кріпіла його здоров'я, щоб м'г честитно виконувати уряд в Христовій Церкві. І в день його рукополо-

Бл. п. о. Ст. Хабурський

ження відділив Господь Його від інших соторінь і Він став Єреєм на віki.

Він дістав мандат навчання. Йому довірив Господь уділляти Св. Тайні і потішати засмучених і розрішати їм гріхи. І Отець Степан остався вірним Христові аж до своєї кончини, що замкнула Його очі.

Сьогодні, Дорогий нам Отче, переступили і Ви пороги вічності, сьогодні вже здасте рахунок за себе і за інших, що Вам їх поручив Господь. Сьогодні вже стоїть з тими, що Ви їх хрестили, вінчали, повчали і ховали. Сьогодні Господь пануючих творить над Вами суд.

Думка про саму смерть може й наповняла колись Вас страхом і неспокосим, може Ви думали собі нераз, що Ваше життя змароване. Може Ви лякалися тої хвилини, в котрій Ваші замкнені очі стрінуться з Божим поглядом, однак Ви все приготовлялися на свою спокійну близьку смерть, покладаючи надію на Бога.

Ви напевно зберегли своє сумління чистим, одержуючи від свого брата — священика розрішення, саме тоді, коли зблизилася до Вас кончина Вашого життя і закінчувалася Ваша житейська путь. І тому в останніх чтильниках Вашого відиху, чуваючи Вашому ложі Той, що розумів

нескінчені слабості кожного створіння і Ваšі, як самі Ви про це часто говорили.

Господь дав покійному Отцеві Степанові велику душу і ясну думку проголошувати Божі заповіти в час, коли людина не тільки хоче Бога забути, але на про з Ним ставати. Ви часто, Отче, виголошували свої науки опираючись на писаннях св. Апостола Павла, якого Ви розуміли і високо цінили, і Ви відзначалися великим почитанням до Божої Матері, Якій віддали себе і своїх вірних в опіку.

Сьогодні Ви замовили, а заплановані наші серця і наш жаль і признання йдуть за Вами, як вінок нашої пам'яті і пошани правдивому скитальцеві і заслуженому священикові.

Наш Дорогий Отець відходить від нас назавжди, залишаючи нам гобрій спомин, ясну свою мисль, рішучі свої потягнення та духовну спадщину, як: молитовники та науковий теологічний твір "ЕПІКЛЕЗУ", над якою працювали майже 10 літ, — а опісля писані і неписані томи імен хворих по шпиталах, що він ім ніс останню потіху та рятував їх душі. Між ними й ім'я моого хворого батька в шпиталі в Едмонтоні, за що Вам сьогодні складаю подяку.

Змучений життям, упав наш Єрей, поранений смертю, в дорозі життєвого труду, як примірний священик, добрий проповідник та великий патріот, що вмів творчо впливати на свіс середовище і кріпити хворих.

Бл. пам'яти о. Степан знов добра, що Він дальше на фронти і бере участь у великій боротьбі, де по одній стороні стоїть сила матерії, а по другій сила світла і правди!

І в цій останній fazі боротьби здається, Дорогий Отче, Ви змучилися, і Вам забрало сили, і Ви змінили свою путь, і відійшли до того, що Йому Ви служили, в Нього віріли і Його любили.

То нехай сьогодні Він отворить Вам, струдженному і змученому слузі спосмі, брами Свого царства та виявить Вам дива Божого, вічного, прекрасного і цвялиого життя, де будете розкошувати в радощах Його і перебувасти з Ним чо завжди, де царству Його не буде кінца.

І хай буде благословенне ім'я Твое, Господи, і хай душа струженого Твого Єрея Степана спічне в мірі, — згідно з волею Твоєю.

А якщо Ти, Господи, створив рану його рідні, то дай лік, щоб вона загоїлася, — бо ж ніщо в житті не раниТЬ так тяжко серця, як утрата дорогої особи, з якою нагло і несподівано всяки звязки перервано.

І тому, якщо Ти, Господи, скротив свою воїнові, простріленому на війні, за мужнію оборону Твого Імені і чести українського народу, дні його проби, — то відзначи його тепер та дай йому вічне і щасливе приготоване для нього життя, щоб ще міг Він Тобі там служити, Тобі що з Отцем і Святим Духом живеш на вічні віки. Хай сьогодні заблістить яйому Твое світло та хай освітий яйому дорогу до вічності.

Господи, Ти потіха засмучених, — вислухай благальні молитви свого слуги Єрея Степана — та покрий його родину свою опікою, щоб вона, втративши мужа, батька, дідуся й духовника, не захиталася у вірі, несучи свій хрест, який Ти приділив їм по відході із учителя. Зціли душі дітей, зболівих несподіваним відходом іх батька та дай їм лік загоїти рану і біль.

Дорогий наш Отче і Духовний Лікарю!

Сьогодні Ваш похорон, а там десь далеко від нас вітають Вас тисячі недужих, яких Ви відвідували по шпиталях, потішали, іх розуміли і їх розрішали!

Сьогодні може й від них дистанція поміч, стоячи в передсінку неба й очікуючи ласкового слова: "Слugo добрий і вірний, увійди в радощі Пана Твого".

Вас люди цінили і напевно Господь оцінить Вас.

Ваш патріотизм і громадянська Ваша активність були велики й будівні. Ви були завжди готові служити та допомагати іншим, громаді, парафії й суспільству і Ви були рішені вже в молодості своїй зложити своє життя на жертвівнику служби для нашого народу.

Ви, як тільки мали силу, не відмовлялися від нічого, а як добрий батько і добрий священик, брали на свої плечі всі завдання

і не шкодували ні сили, ні часу, ні здоров'я, щоб тільки виконати свій обов'язок батька і духовного Отця. Ви знали, що людське життя не тривке і не гарантоване, і Ви дякували Богові за свої 74 роки, які відмірила Вам доля. Ви залишаетесь у нашій парафії живим і вона довго буде Вас згадувати у своїх молитвах та просити ласки в Бога для Вас доброго нашого Душпастиря.

Бог дав Вам сигнал смерті вже кілька місяців тому, але Ви повернулися до нас назад наче з другого світу, щоб послужити ще якийсь час тим, що Вас потребували.

Ви ще день перед своєю смертю хоронили, вінчали і в шпиталі розрішали. — І може сьогодні хворі по шпиталях очікують Вас, а Ви так дуже перешкодженні.

Тому за всі Ваші труди хай Милосердний Бог оцінить Вас та потішить Вашу опечалену Дружину і Вашу Родину, яку залишаєте зовсім несподівано, та нехай нагородить їх своїми ласками.

А Вашу струджену і зболілу душу хай прийме в Своє царство, де СВІТЛО — СПОКІЙ і МИР — і де праведні спочивають. АМІНЬ.

"Євшан" НА СЦЕНІ ДІТРОЙТУ

(1-го жовтня 1972 р.)

Що таке "Євшан"?

Це Український Народний Ансамбль, що складається з групи "Євшан Зілля" — дівочого хору під диригентурою Бориса Садовського, ансамблю танцюристів, "Київ" — хореографа Романа Строцького та оркестри Михайла Козюпи.

**

Вже від кількох років у Дітройті працює комітет для придбання фондів на Українську Кафедру в Гарварді. Саме при цьому комітеті за ініціативою п-ні Олі Дужкою створено діловий комітет, завданням якого було влаштувати культурний концерт з виступом "Євшану", а чистий прихід з імпрези жертвувати на українські студії в Гарварді. Завдяки інтенсивній праці Ділового Комітету, який очолювалася п-ні О. Дужко, що сама була "живчиком" цього благородного діла — придбавши численних спонсорів, як теж при помочі доброї реклами — публіка дописала...

Читаючи позитивні рецензії преси про "Євшан", справжні любителі культури з великим зацікавленням очікували побачити молоду мистецьку одиницю на сцені Дітройту.. Уже в першій частині концерту виконавці "Євшану" виявилися гідними тієї гінзви, бо їхні строї, добре дібровий репертуар, танці й мистець-

ке виконання — все це разом зливалось у "Євшан Зілля"... Молодий талановитий диригент — Борис Садовський, що здобув ступінь бакалавра музики в стейтовому університеті в Огайо, та безумовно багато оділичив по батькові, спосіб невтомною працею, юним духом навіянним пітязмом до українства, допровадив хор до високого мистецького рівня. Слідкуючи за баґатою програмою, з присмішкою заважується кілька композицій маєстра Е. О. Садовського — батька молодого диригента "Євшану". Надзвичайно зворушливою була перша точка, коли "Євшан" вітав публіку хлібом і сіллю, а пісні "Києве мій" — муз. Шамо, і "Де гори Карпати" — муз. Садовського, своїм змістом підкреслювали соборність нашого Рідного Краю. Свого молодечого духа "Євшан" відтворив у вмінні вплести чужинецькі пісні з українськими, бо їхні змісті творили злуку української й американської культури, а ними були: — "А звідки чарівний", муз. Моцарт — з опери "Зачарований флет", "Тепінес", слова і муз. Донован та інші.

Виконавці танцювального ансамблю свою грацією м'яких, свободних, балетних рухів принесли на сцену вихор степу України, і здавалося, що вони літали в повітрі — ледве торкаючися підлоги. Соліст — танцю-

рист М. Комічак, зачарував глядачів жартівливим танком, бо своїм мистецьким виконанням він ненече на каяку коливався, а його струнка "козацька" постать у білому строю нагадувала містичного князя з алябастру.

Цей молодий мистець та його брат є членами "Свішану", бо завдяки своїм батькам плекають вони українську культуру від малих дітей і часто виступають на "Союзівці". А коли взяти до уваги, що вони являються третім поколінням українського роду, то ім належиться особливіше признання...

У цю культурну імпресу влучено теж несподіванку політичного характеру, бо за старанням голови УККА Відділу Південно-Східного Мишигену, інж. Б. Федорака, на концерті були привізні амбасадор Р. Кітінг — представник президента Р. Ніксона і сенатор Мишигену Р. Гриффин. Передаючи поздоровлення від президента Ніксона, амбасадор К. Кітінг (знаменито об'язомлений з українськими справами в Америці) висловив признання за гіантний почин — удержання Української Катедри в Гарварді, на що складаються в загальному сто доларові жертви, а сьогоднішній висококультурний концерт, продовжував амбасадор, доказує, що в Українців освіта й культура стоять на першому місці. Так заявив, що найкращими Американцями є імігранти, особливо Українці, бо вони передають свою культуру наступному поколінню, а тим самим збагачують культуру Америки. Амбасадор Кітінг, особисто радиз бі всім демонстрантам - авантюристам простудіювати історію України, бо з неї вони набчалися б дисципліні й любові до своєї країни...

Дай Боже, щоб ці слова амбасадора Кітінга засіли зерно патріотизму в тих Українців, які вже "з копитами" замериканізувалися й соромляться українського іменин...

Кульмінаційною точкою цілої програми був фінал — "Криза сучасних письменників". У цій зворушливій частині виповнені патріотичним духом, ансамбль запротестував піснею й рецита-

ONTARIO PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

З МІНІСТЕРСТВА ТРАНСПОРТУ І ЗВ'ЯЗКІВ

Провінційний Онтарійський Уряд проголосив, що в понеділок, 6 листопада розпочав свою діяльність Відділ Зимової Служби інформації про стан шляхів і доріг.

Центр інформативної служби для доріг у Торонто і підлеглі міністерству 18 відділів для дистриктів у провінції будуть мати найновіші інформації про стан усіх провінційних головних шляхів та бічних доріг на базі 24-годинної служби, 7 днів у тижні, на протязі зимових

цією проти переслідування та винищування інтелігенції й культури в Україні, закінчуєчи цю рішучу поставу проти червоного наїзника Батьківщини могутнім маршем — "Вперед", муз. В. Божика...

Це був один з найкращих концертів у Дітройті, а публіка нагороджувала молодих мистців заслуженими неагавоючими отлесками. Під мистецьким оглядом, молодий квіт Українського Народу — "Свішан", у повному розквіті, своїми незрівняними здібностями зумів поєднати відвічну культуру Країни із сучасними вимогами та дати насолоду глядачів від наймолодшого до найстаршого віку протягом трьох годин, що промінули неначе чаювний сон... Під національним оглядом, молоді мистці задемонстрували український патріотизм,

місяців. Інформацію про стан доріг у зимі можна одержати в кожен час дня і ночі, телефонуючи до таких урядів Міністерства транспорту і зв'язків в Онтаріо:

ROAD INFORMATION CENTRE TORONTO

248-3561

Chatham	354-1400
London	451-5160
Stratford	271-3550
Hamilton	527-9131
Owen Sound	376-7350
Port Hope	885-6381
Kingston	544-2220
Ottawa	745-6841
Bancroft	332-3220
Huntsville	789-2391
North Bay	472-7900
New Liskeard	647-6761
Cochrane	272-4333
Sudbury	675-8307
Sault Ste. Marie	256-5682
Thunder Bay	577-6451
Kenora	468-6494

The Hon. William G. Davis
Premier of Ontario

бо іхній безінтересовий виступ у Дітройті причинився до гарного матеріального успіху — 35 тисяч чистого приходу, які передано на Українську Катедру в Гарварді.

Щиро українське спасибі Ассамблеві "Свішан", бо своїм шляхетним почином вони доказали, що стівпраця між молодим і старшим поколінням є можлива, і що між ними не мусить існувати "прів'я" — "дженерейшен геп".

Ірина Захарків

ГОСПОДИ, ІСУСЕ ХРИСТЕ,
ПІШЛИ ТВОЮ ЛАСКУ СИ-
НАМ І ДОЧКАМ УКРАЇ-
СЬКОГО НАРОДУ, ЩОБ ВО-
НИ ДІСТАЛИ ПОКЛІАНЯ
ДО ДУХОВНОГО СТАНУ!

Купіть пам'ятку на все життя!

ПОСВЯЧЕННЯ СОБОРУ СВ. СОФІЇ В РИМІ

ІСТОРИЧНІ ВІДВІДИНИ ПАПИ ПАВЛА VI нашої катедри - собору
Св. Софії в Римі.

СВ. ЛІТУРГІЯ У СОБОРІ СВ. СОФІЇ — чудовий обряд і прекрасні спі-
ви наших хорів.

ПРОМОВА ПАПИ І ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА ЙОСИФА.

БЛАГОСЛОВЕННЯ СОБОРУ СВ. СОФІЇ.

ПРОГОЛОШЕННЯ СИНОДУ Української Помісної Церкви.

КОНЦЕРТ у Ватиканському місті —

ось декілька важливих моментів із великого їх багатства,
закріпленого на

4 ОБОСТОРОННІХ СТЕРЕО-ПЛАТИВКАХ

До цього ПРЕКРАСНИЙ АЛЬБОМ із 20 кольоровими світлинами та
текстами важливих промов. Усе те великого формату 12 x 12 інчів,
в українській мові з перекладом на англійську.

ЗАРЕКОРДУВАЛА НАША ФІРМА APON RECORD CO.

Ціна цієї пропам'ятної збірки \$38.00; до того поштова оплата \$1.50.

Очию пропам'ятну збірку висилаємо за попереднім надісланням готівки.

Замовляти в Канаді виключно через

B A S I L I A N P R E S S

286 Lisgar Street

Toronto 145, Ontario — Canada

Альбом має церковне одобрення.

Книга, яка повинна бути в кожній хаті!

У ХАТІ КОЖНОГО СВІДОМОГО ХРИСТИЯНИНА
ПОВИННА БУТИ КНИГА БОЖОЇ НАУКИ,
ОБ'ЯВЛЕННЯ І ЗАКОНІВ.

ЦЕ КНИГА

СВЯТОГО ПИСЬМА

Старанням оо. Василіян видруковано для українців католиків **Святе Письмо Старого і Нового Заповіту** в українській мові. Це нове видання має 1446 сторін, 14 ілюстрацій і 2 кольорові мапи.

Ціна цього нового і єдиного повного перекладу:
оправленого в іятучу шкіру \$12.00
в шкіру зі золоченими \$15.00
в люксусову шкіру зі золоченими \$20.00

Замовлення слати на адресу:

BASILIAN PRESS

286 Lisgar Street, Toronto 3, Ontario — Canada